

BILAG TIL RAPPORTEN MILJØTILSTANDEN I RINGKØBING FJORD

BILAG TIL RAPPORTEN
MILJØTILSTANDEN I RINGKØBING FJORD

er udgivet af

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
SEGES

Agro Food Park 15
8200 Aarhus N

+45 8740 5000
seges.dk

UDARBEJDET AF
Anlæg og Miljø, SEGES

KONTAKT
Flemming Gertz +45 8740 5418 / +45 3092 1763

REDAKTØR
Flemming Gertz, Chefkonsulent

FORFATTERE
Flemming Gertz, Chefkonsulent
Line Kolding Thostrup, Miljøkonsulent
Sebastian Piet Zacho, Konsulent

FORSIDEFOTO
Skjern Å
(Knud Erik Christensen, Colourbox)

FINANSIERET AF
Promilleafgiftsfonden, Interreg

December 2019

Indholdsfortegnelse

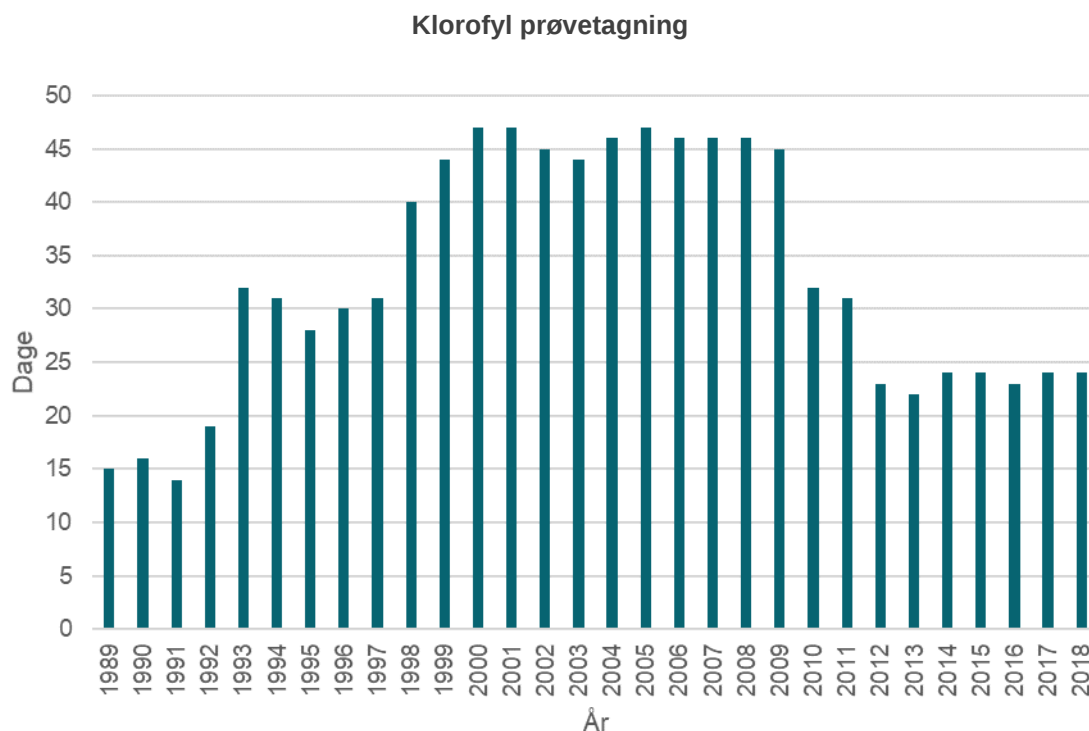
DATAGRUNDLAG.....	2
Prøvetagningsfrekvens – klorofyl, kvælstof og fosfor	3
Prøvetagningsfrekvens CTD	3
Prøvetagningsfrekvens sigtdybde	4
SOMMER- OG VINTERUDVIKLING	5
UDVIKLING I SOMMERMÅNEDER	10
FUNKTION AF MÅNED	19
SALINITET	26
SANDMUSLING.....	31
HAVGRÆSSER	33
KORRELATIONER	45

DATAGRUNDLAG

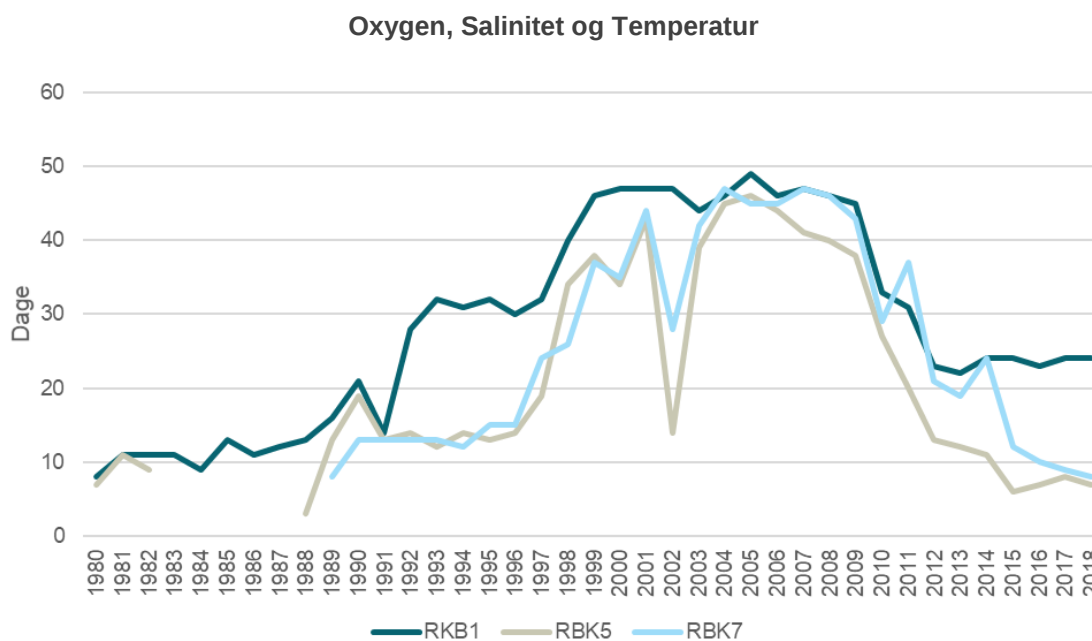
Figur 1 – Anvendte målestationer i Ringkøbing Fjord.

Prøvetagningsfrekvens – klorofyl, kvælstof og fosfor

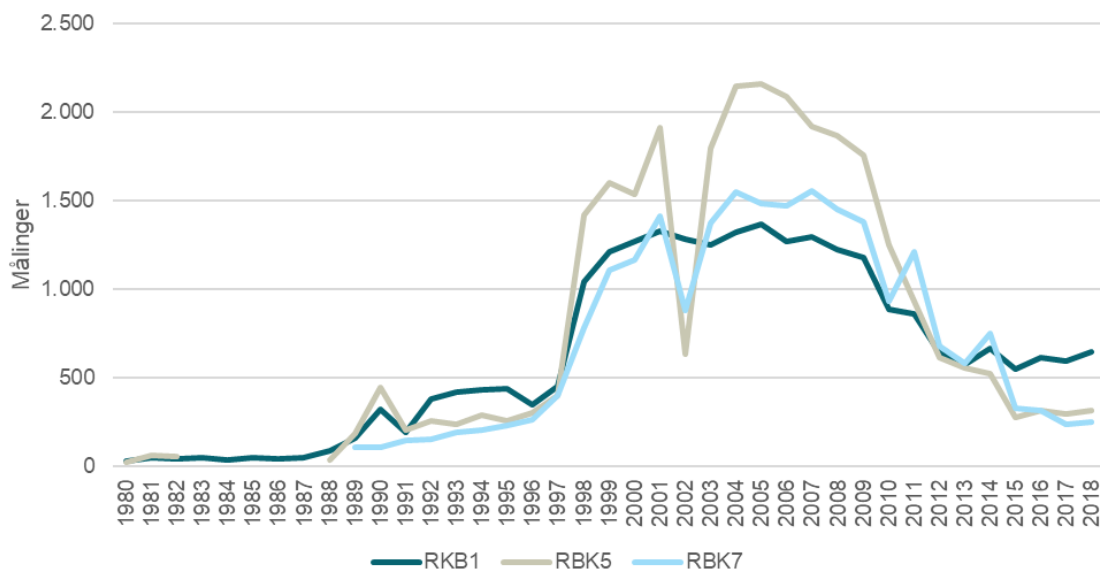
Figur 2 – RKB1. Antal dage med prøvetagninger pr. år for klorofyl. Kvælstof og fosfor fordeler sig i samme antal dage med prøvetagninger pr. år.

Prøvetagningsfrekvens CTD

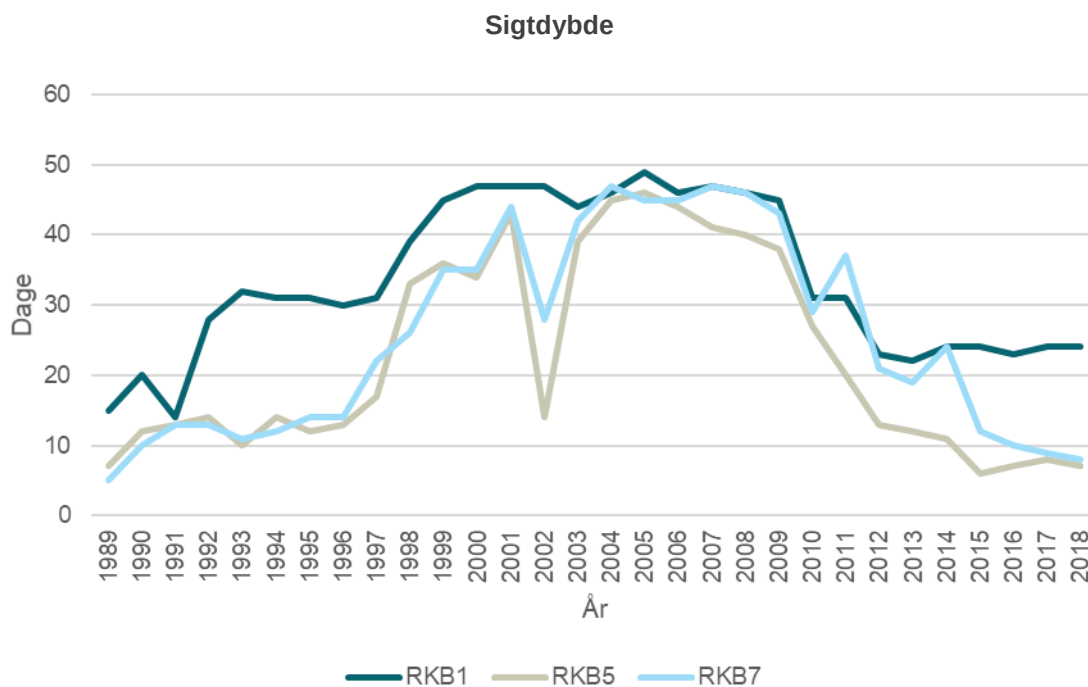
Figur 3 – RKB1, RKB5 og RKB7. Antal dage med prøvetagninger pr. år for CTD (oxygen, salinitet og temperatur).

Oxygen, Salinitet og Temperatur

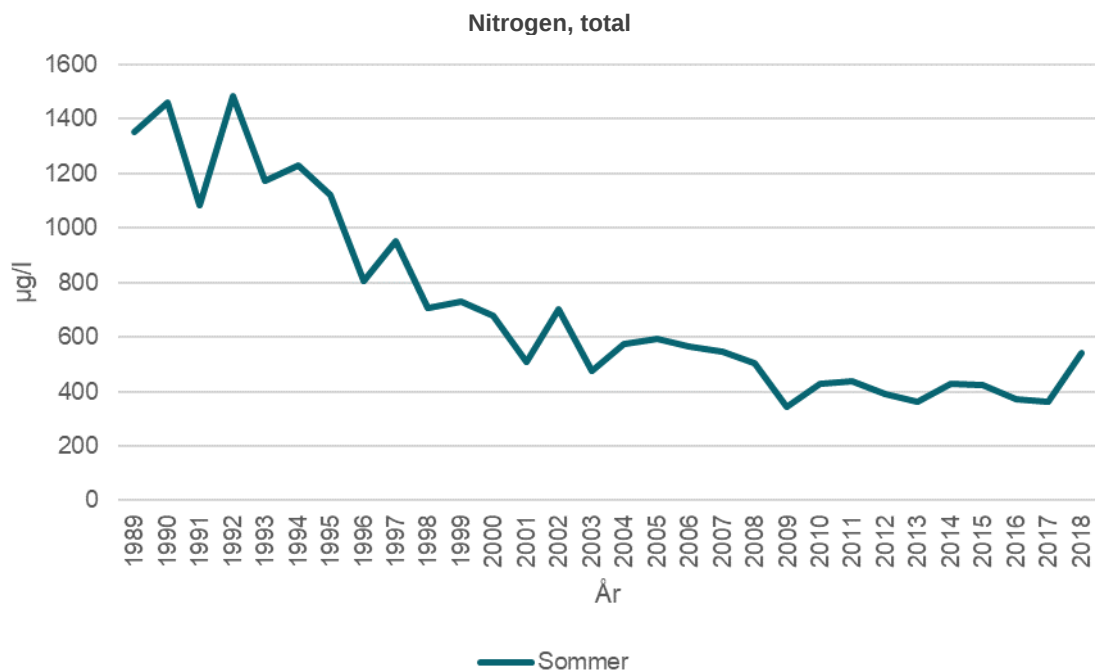
Figur 4 – RKB1, RKB5 og RKB7. Antal målinger pr. år for CTD (oxygen, salinitet og temperatur).

Prøvetagningsfrekvens sigtdybde

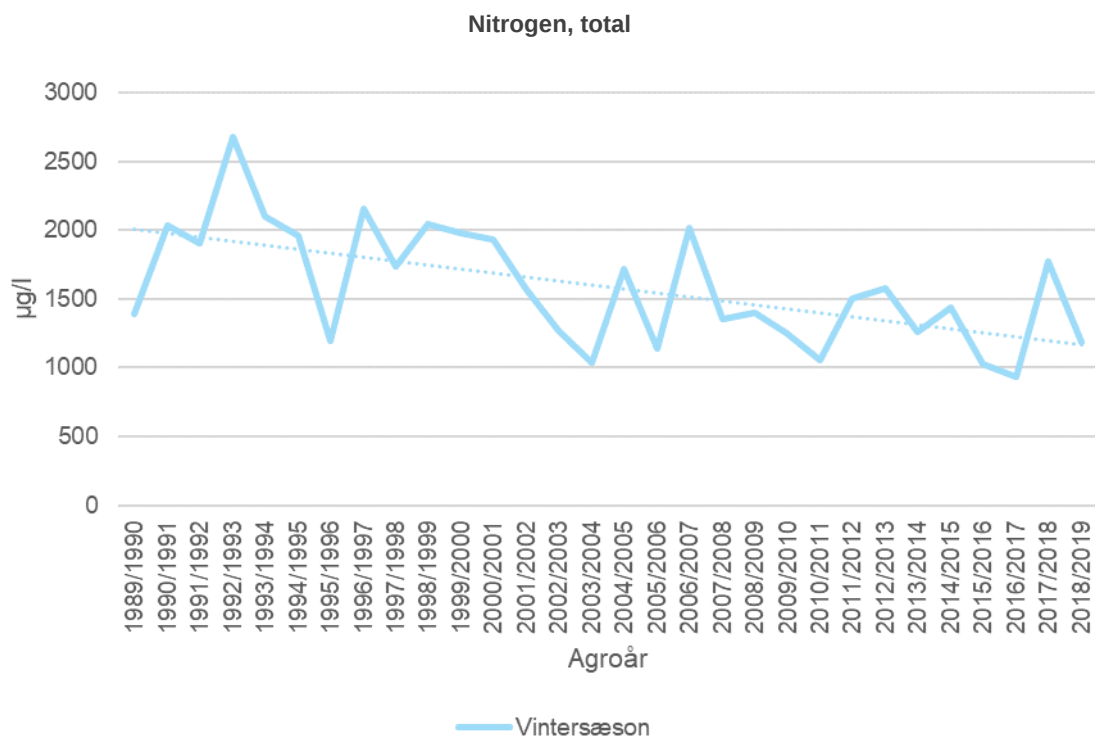

Figur 5 – RKB1, RKB5 og RKB7. Antal dage med prøvetagninger pr. år for sigtdybde.

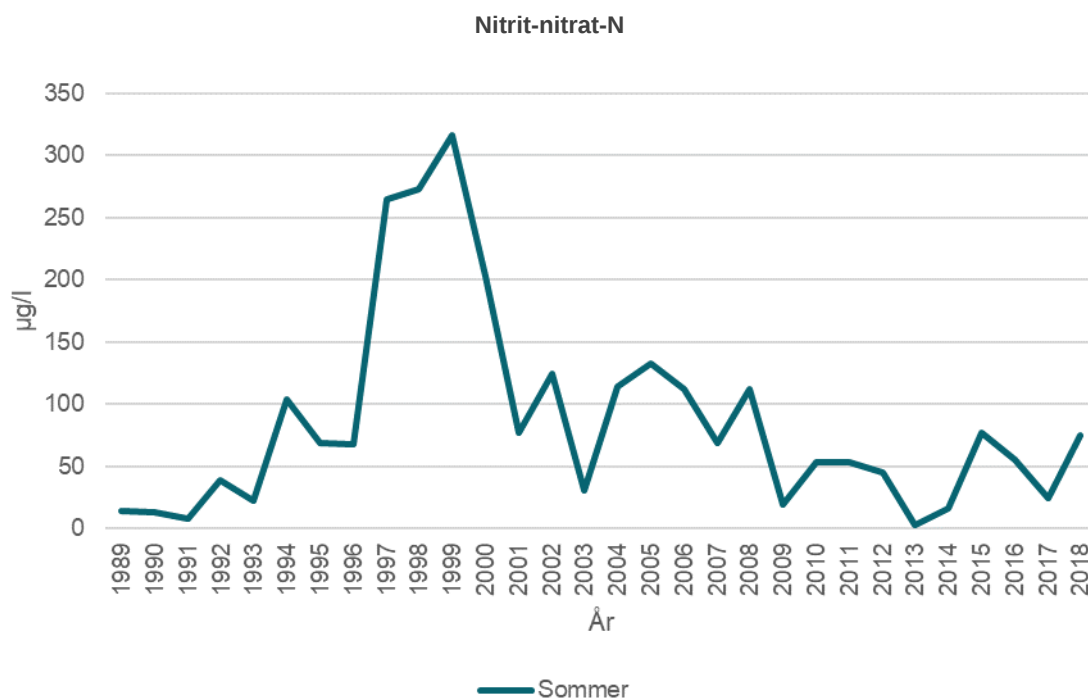
SOMMER- OG VINTERUDVIKLING

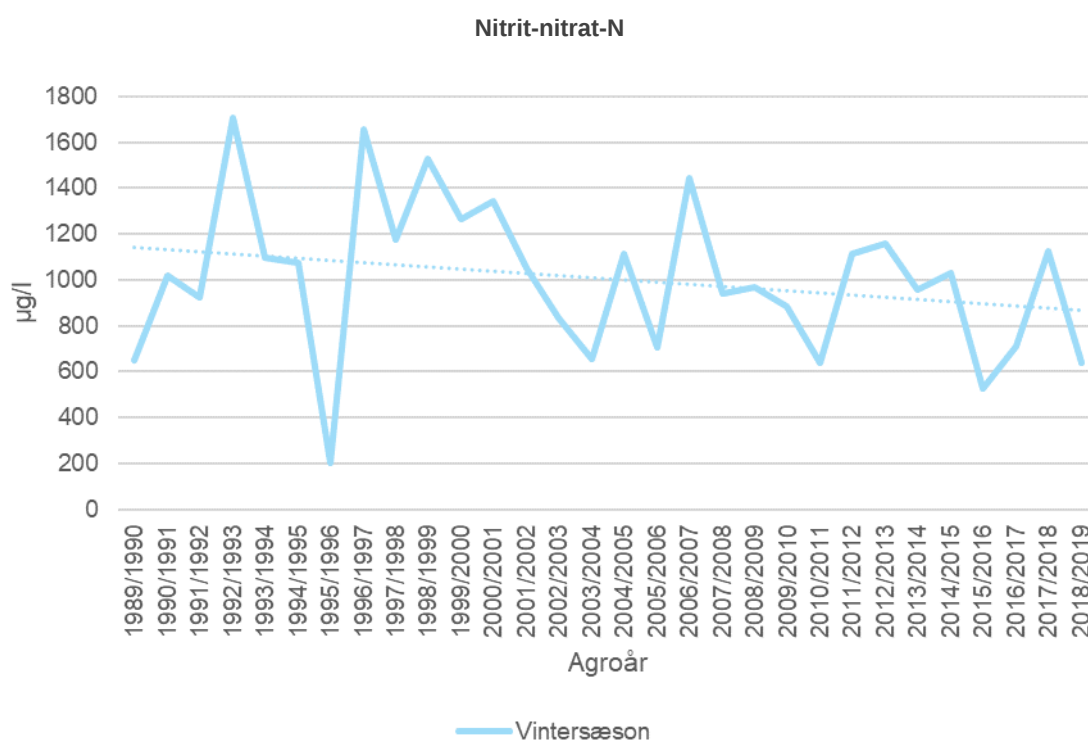
Figur 6 – RKB1. Gennemsnitlig sommerkoncentration (maj-sep) pr. år af Nitrogen, total (µg/l).

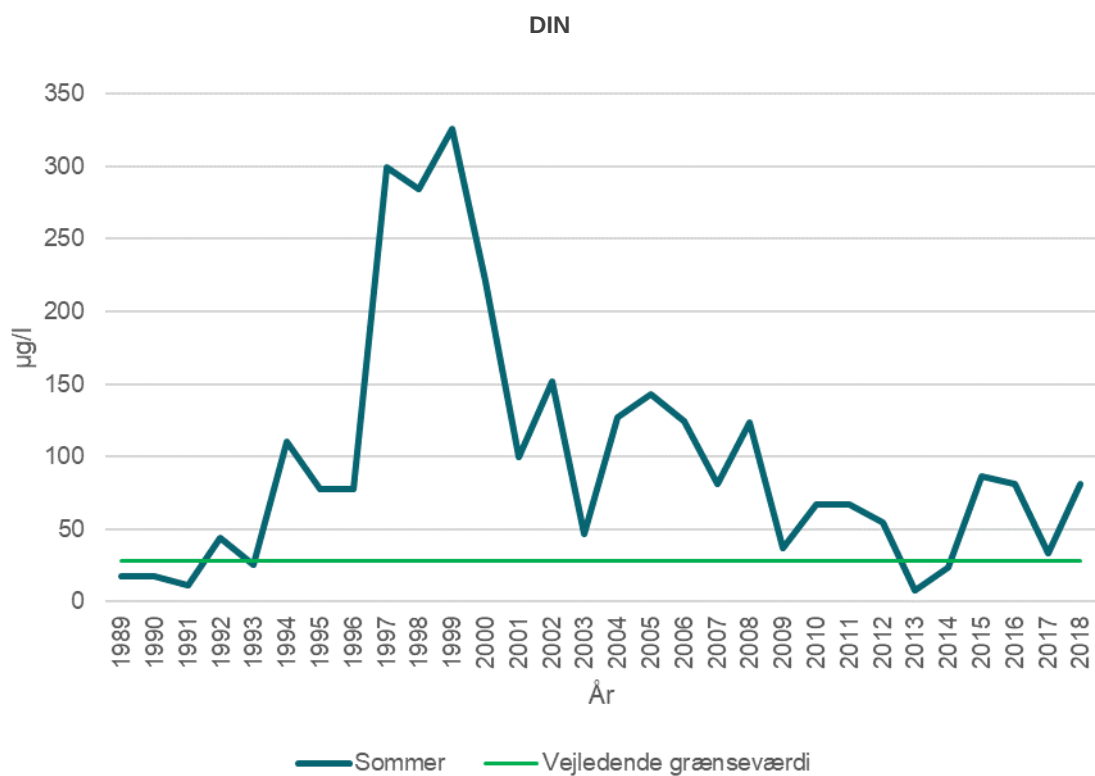
Figur 7 – RKB1. Gennemsnitlig vinterkoncentration (nov-jan) pr. år af Nitrogen, total (µg/l).

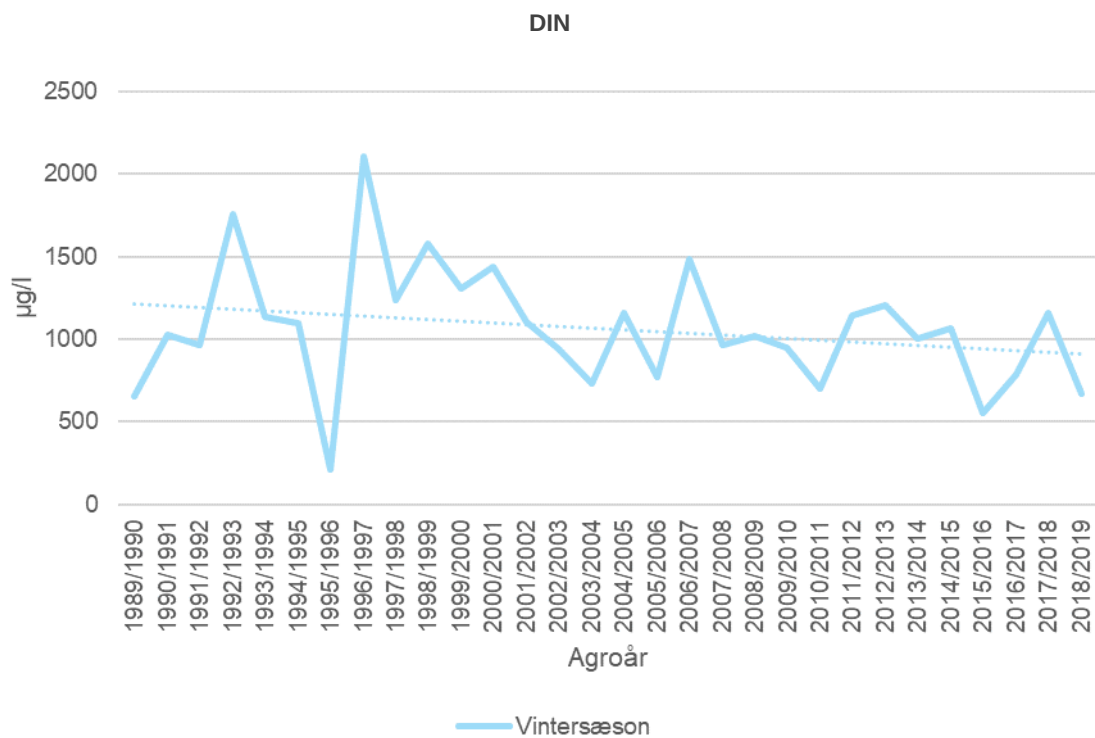
Figur 8 – RKB1. Gennemsnitlig sommerkoncentration (maj-sep) pr. år af Nitrit-nitrat-N (µg/l).

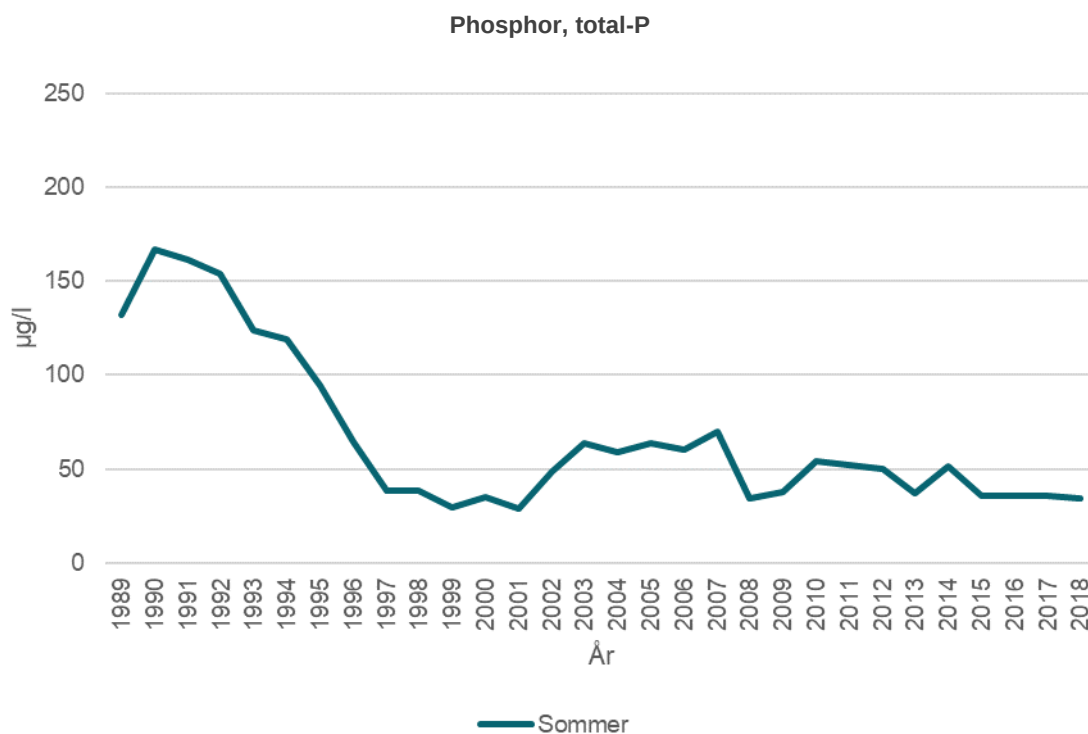
Figur 9 – RKB1. Gennemsnitlig vinterkoncentration (nov-jan) pr. år af Nitrit-nitrat-N (µg/l).

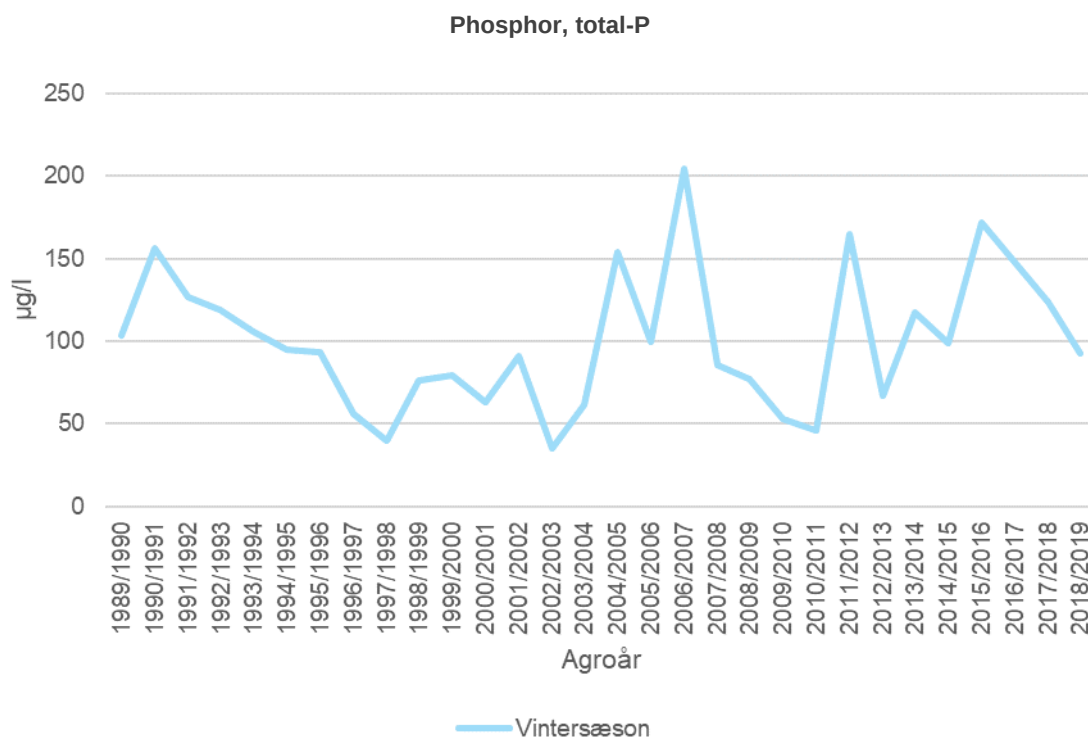
Figur 10 – RKB1. Gennemsnitlig sommerkoncentration (maj-sep) pr. år af DIN (µg/l).

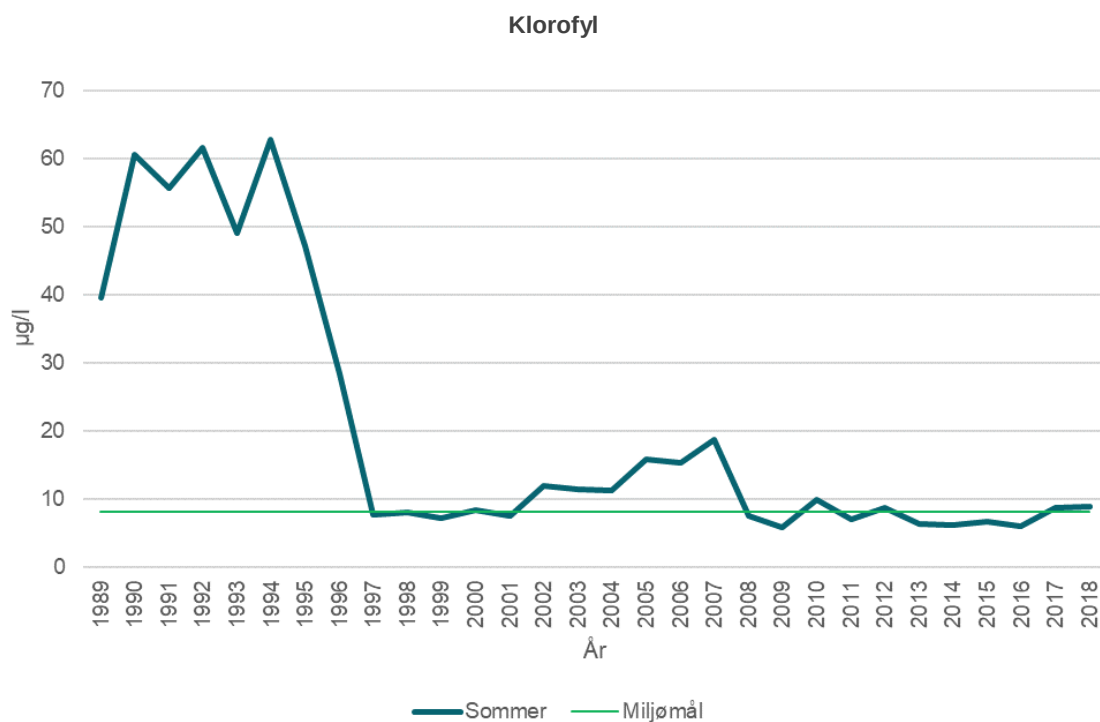
Figur 11 – RKB1. Gennemsnitlig vinterkoncentration (nov-jan) pr. år af DIN (µg/l).

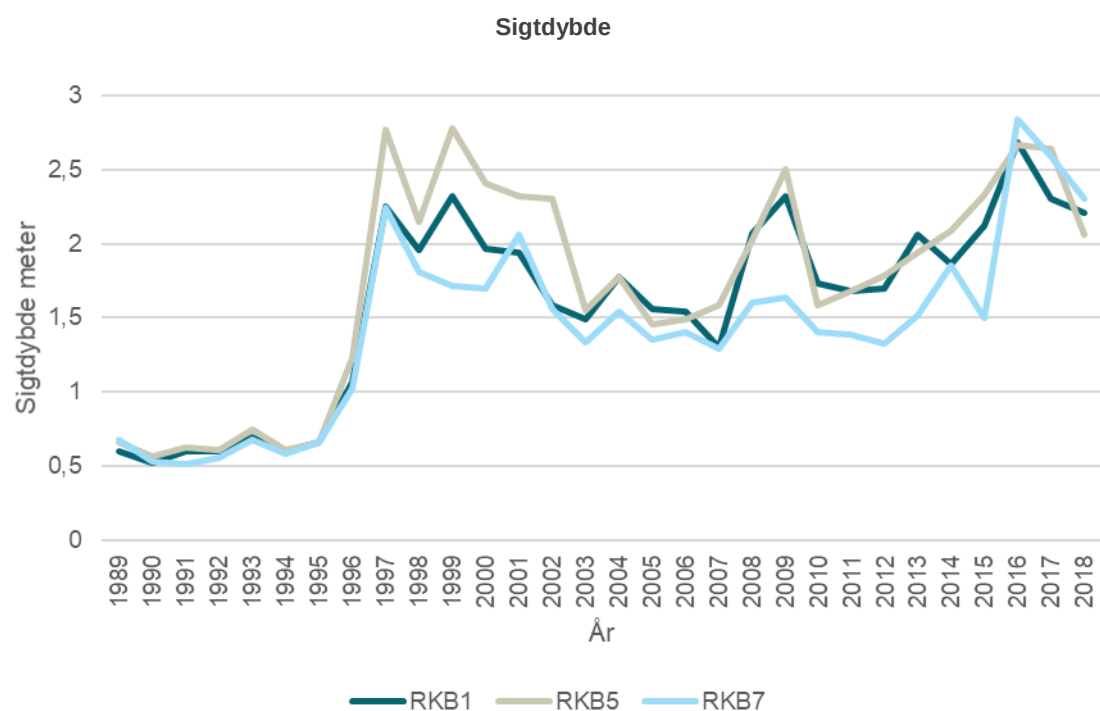
Figur 12 – RKB1. Gennemsnitlig sommerkoncentration (maj-sep) pr. år af Phosphor, total-P (µg/l).

Figur 13 – RKB1. Gennemsnitlig vinterkoncentration (nov-jan) pr. år for Phosphor, total-P (µg/l).

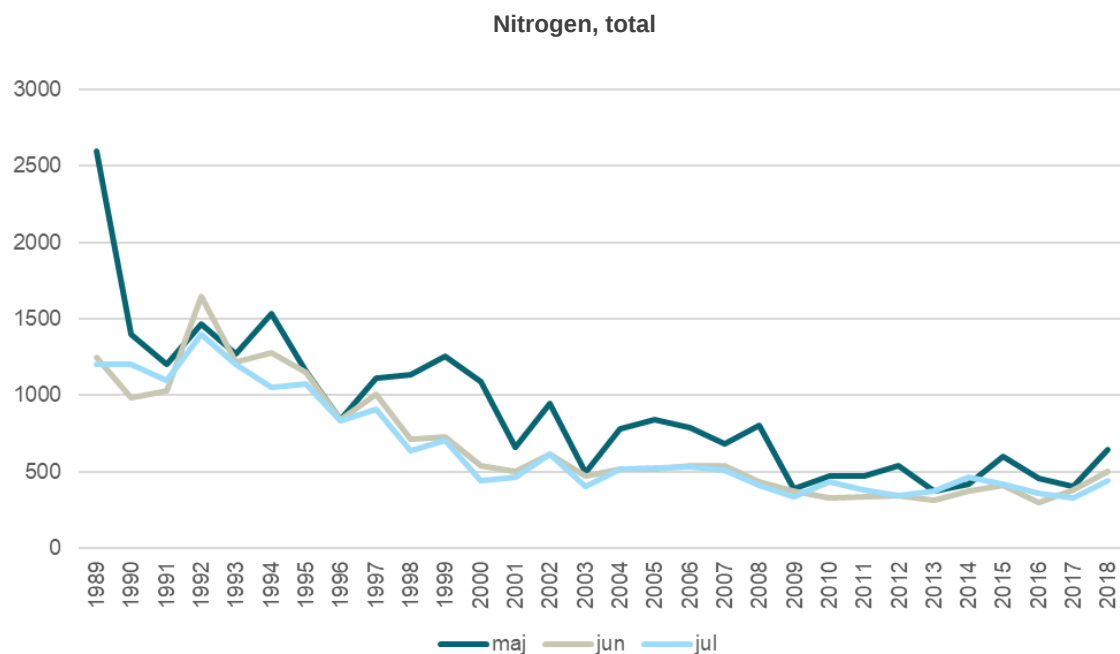

Figur 14 – RKB1. Gennemsnitlig sommerkoncentration (maj-sep) pr. år af Klorofyl (µg/l).

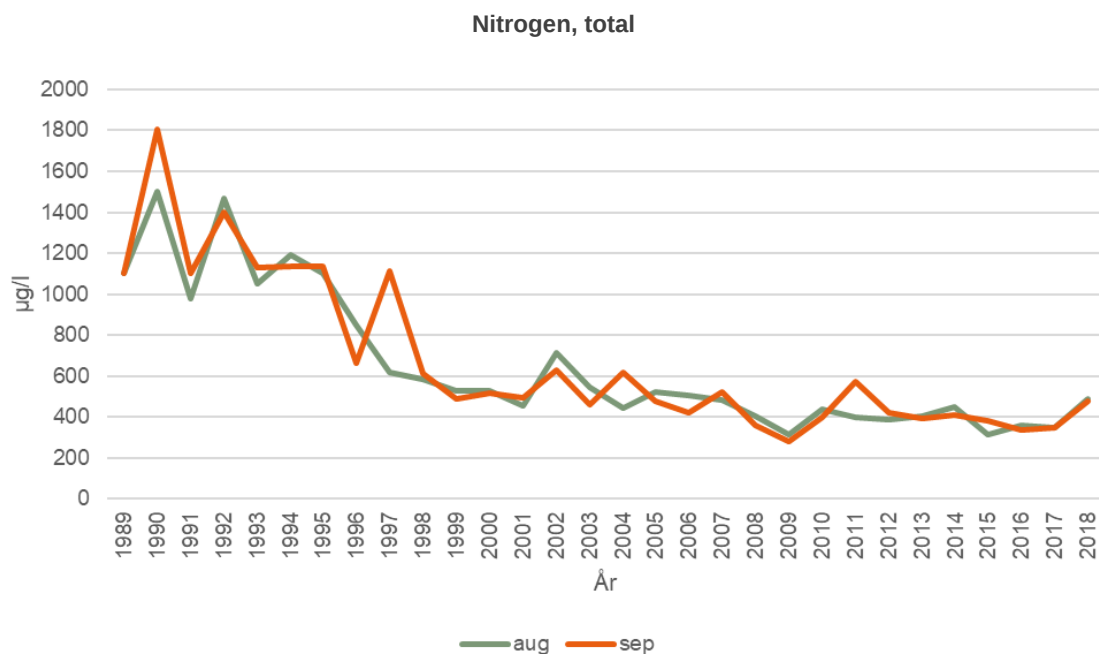

Figur 15 – RKB1, RKB5 og RKB7. Gennemsnitlig sommersigtdybde (maj-sep) pr. år.

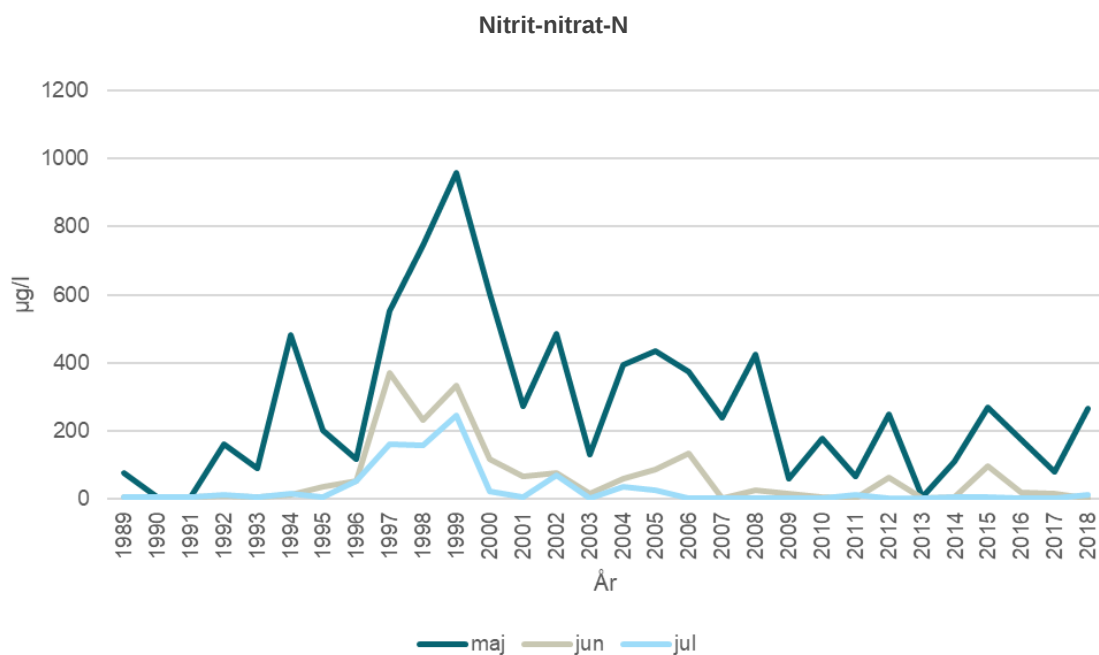
UDVIKLING I SOMMERMÅNEDER

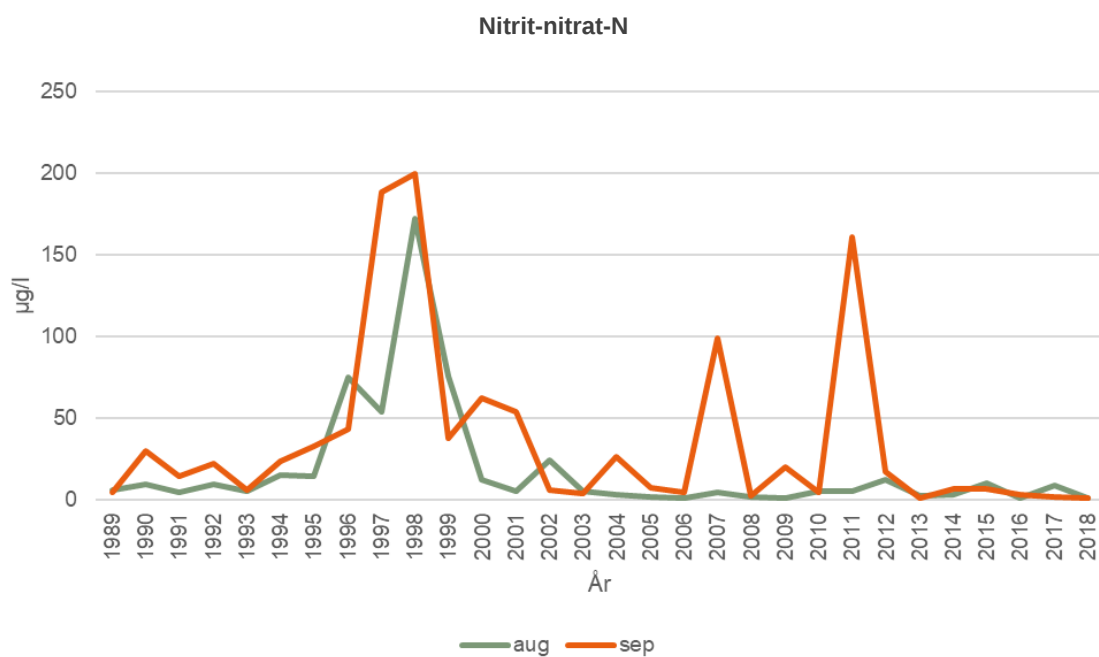
Figur 16 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for Nitrogen, total (µg/l) i månederne maj, juni og juli.

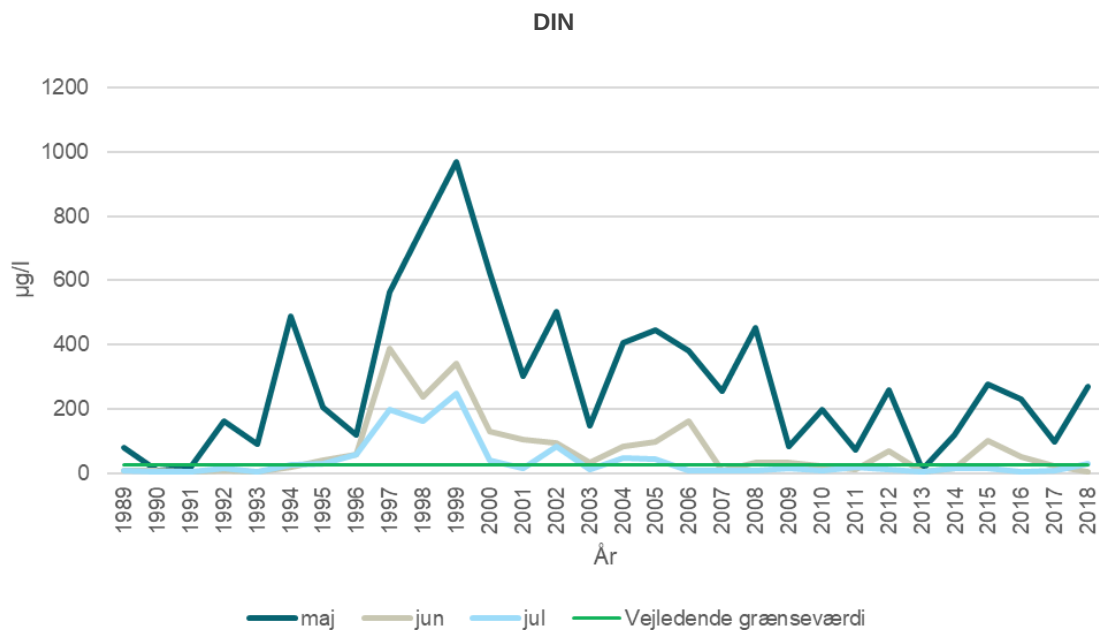
Figur 17 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for Nitrogen, total (µg/l) i månederne august og september.

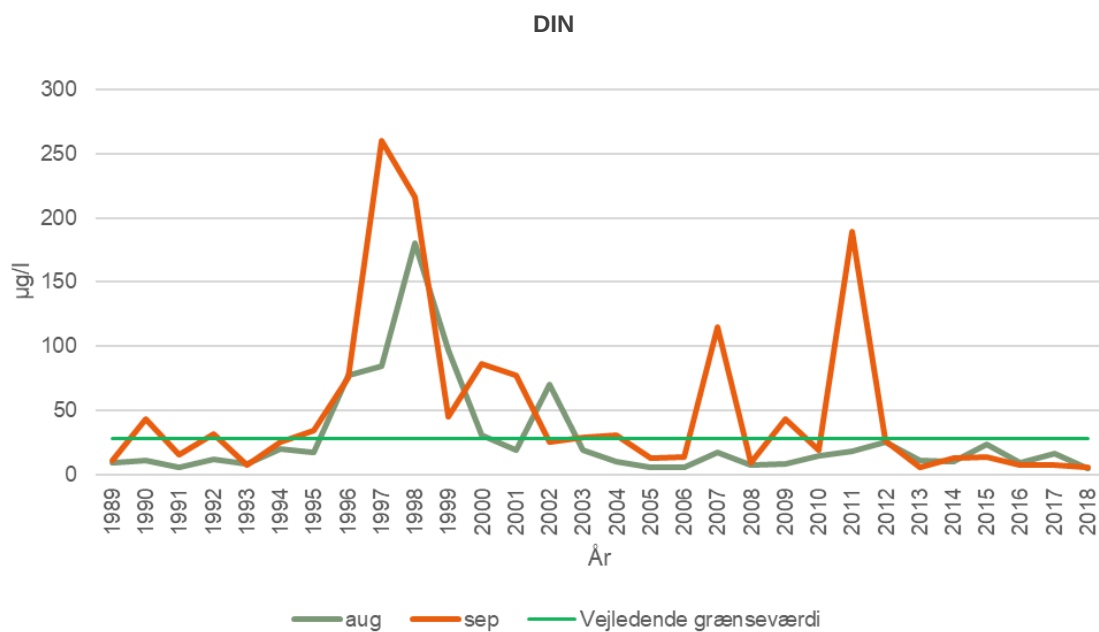
Figur 18 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for Nitrit-nitrat-N (µg/l) i månederne maj, juni og juli.

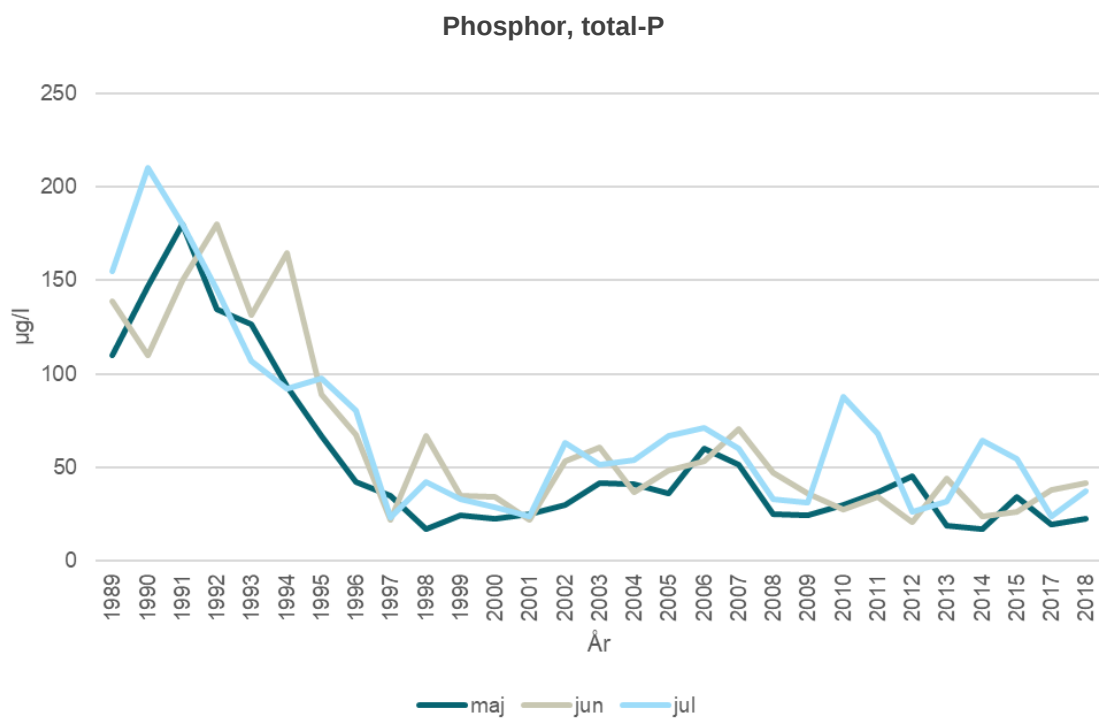
Figur 19 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for Nitrit-nitrat-N (µg/l) i månederne august og september.

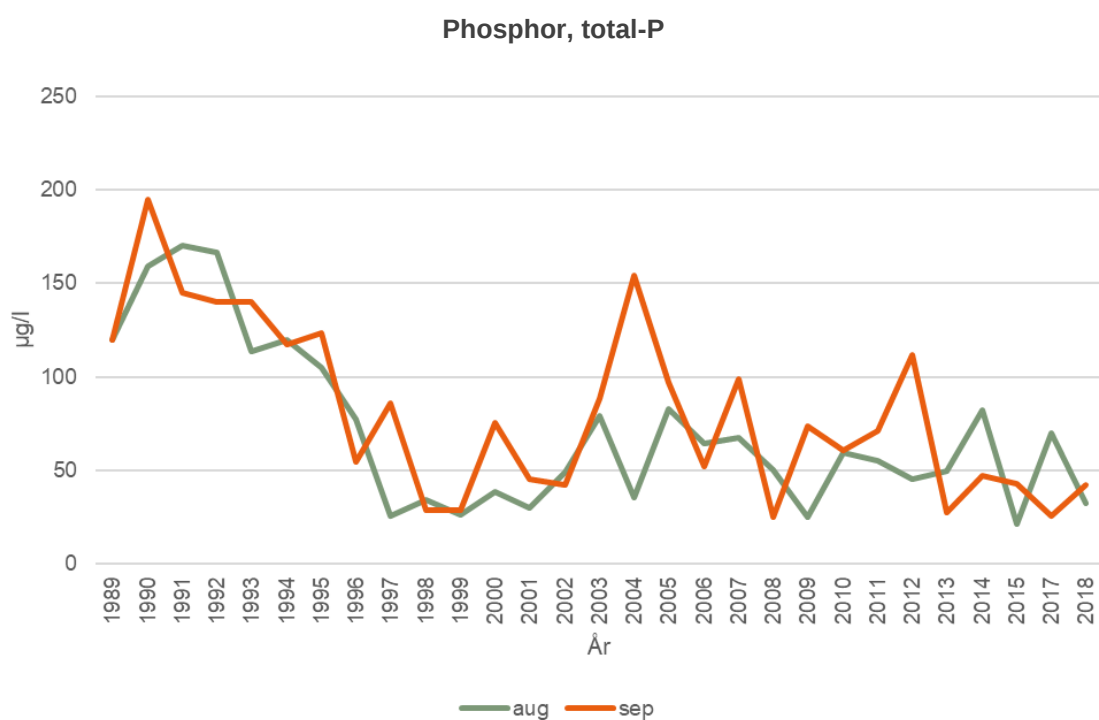
Figur 20 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for DIN (µg/l) i månederne maj, juni og juli.

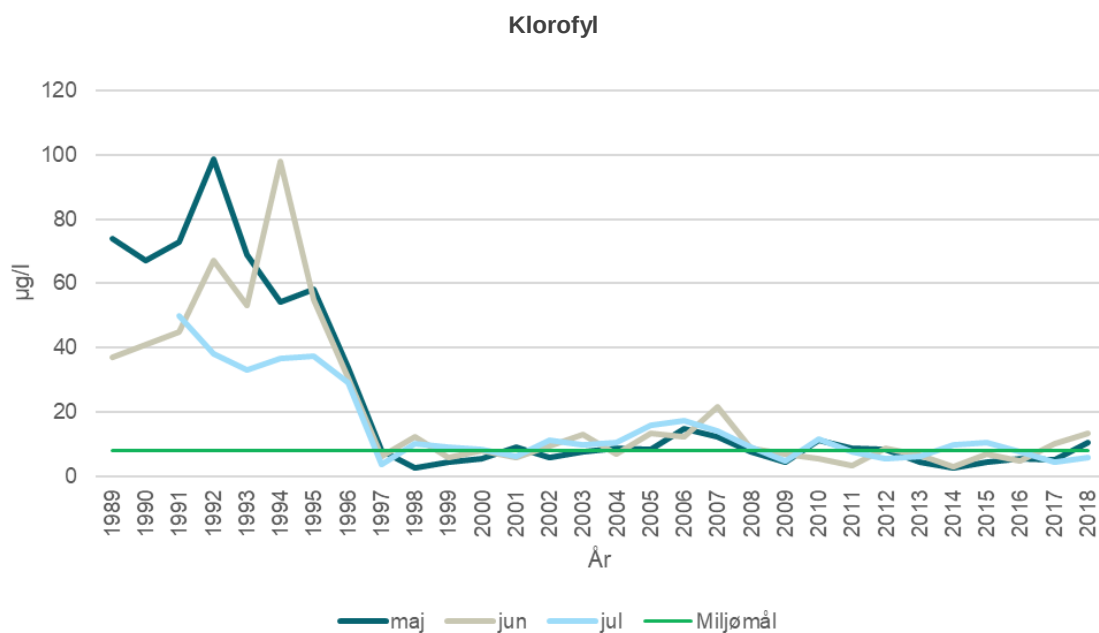
Figur 21 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for DIN (µg/l) i månederne august og september.

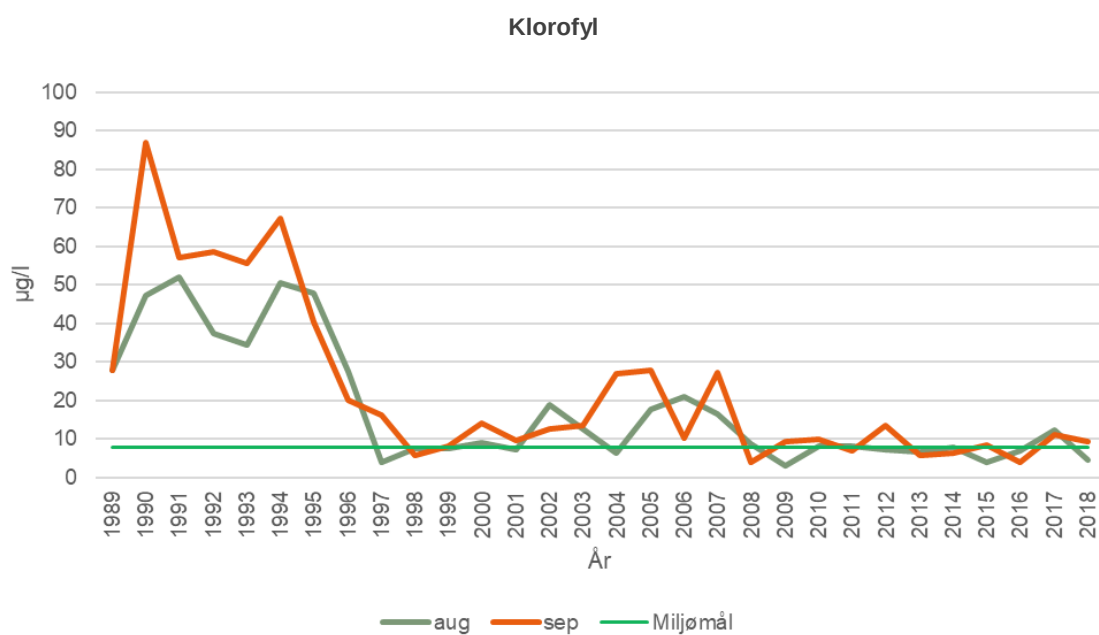
Figur 22 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for Phosphor, total-P (µg/l) i månederne maj, juni og juli.

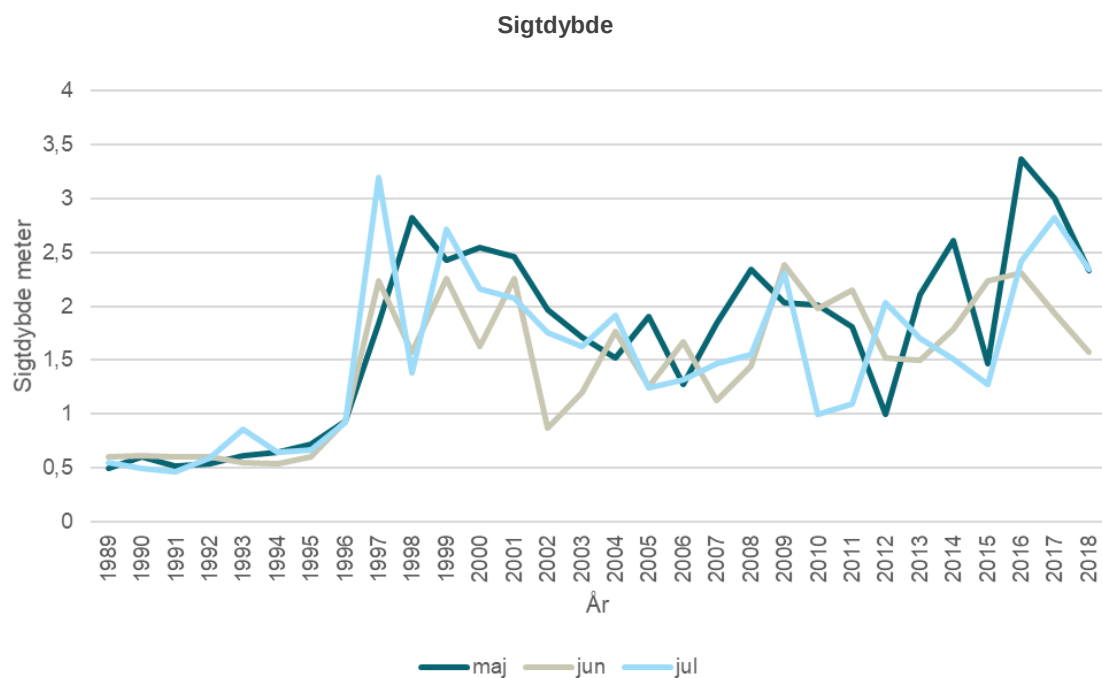
Figur 23 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for Phosphor, total-P (µg/l) i månederne august og september.

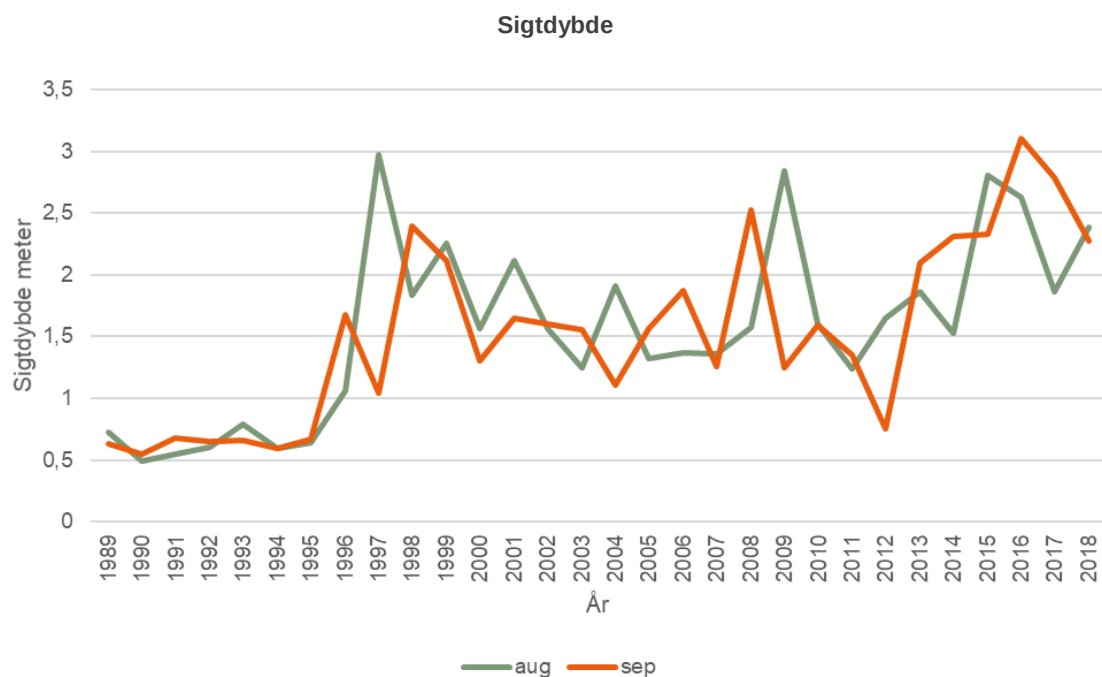
Figur 24 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for Klorofyl ($\mu\text{g/l}$) i månederne maj, juni og juli.

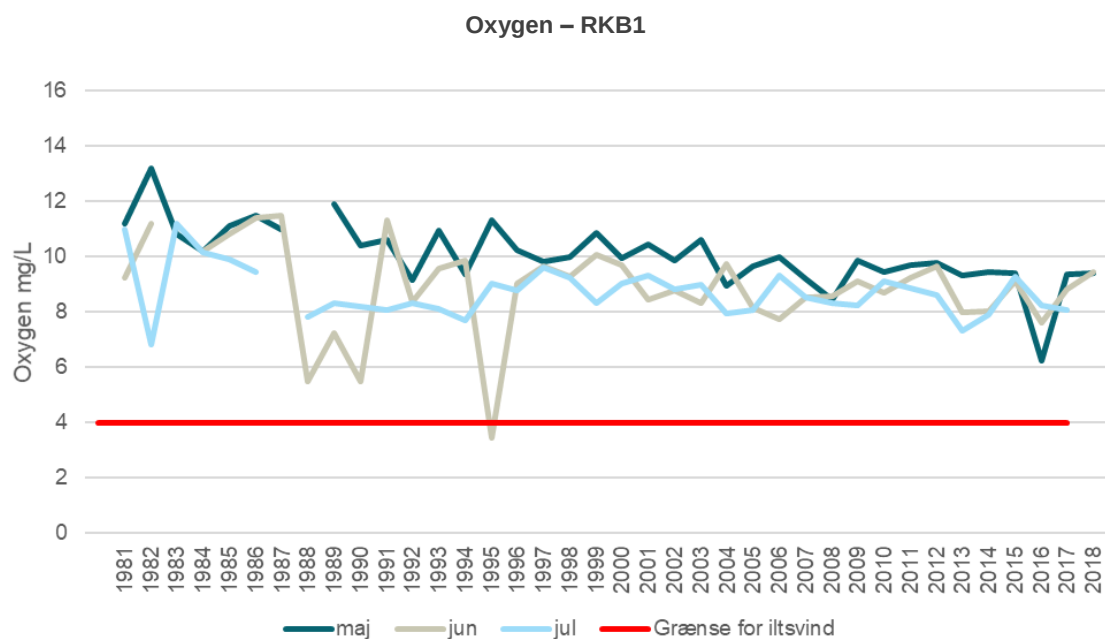
Figur 25 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for Klorofyl ($\mu\text{g/l}$) i månederne august og september.

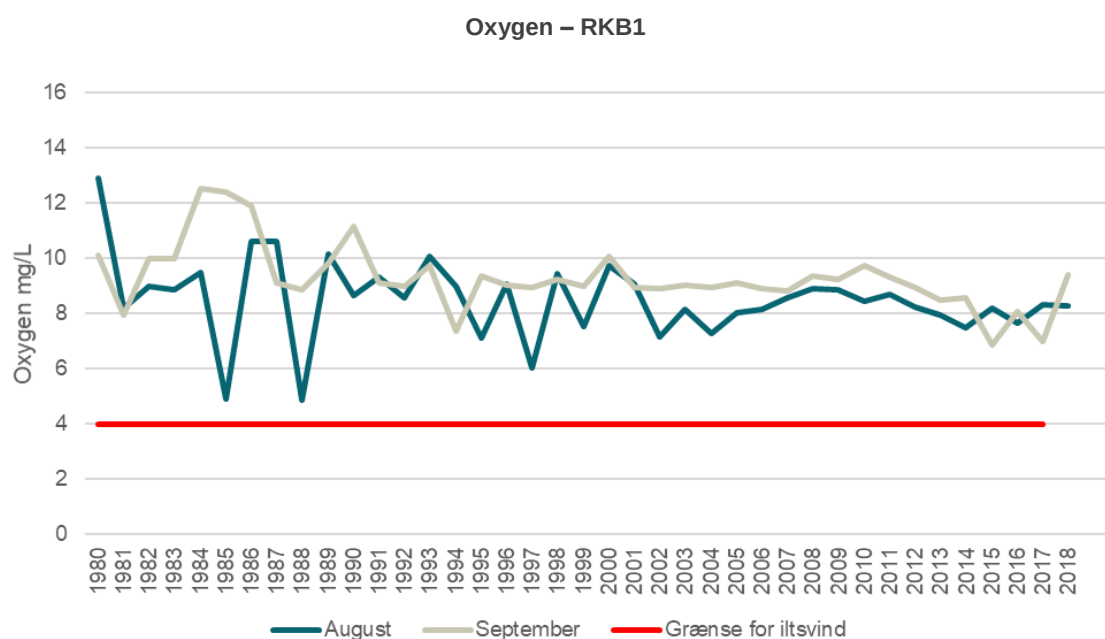
Figur 26 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for Sigtdybde (meter) i månederne maj, juni og juli.

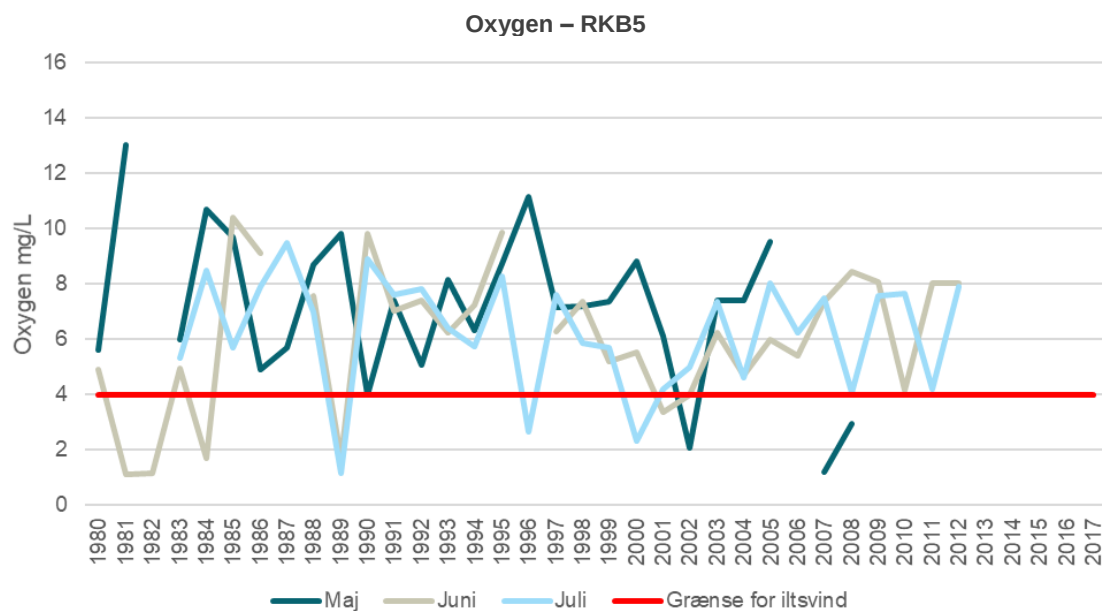
Figur 27 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for Sigtdybde (meter) i månederne august og september.

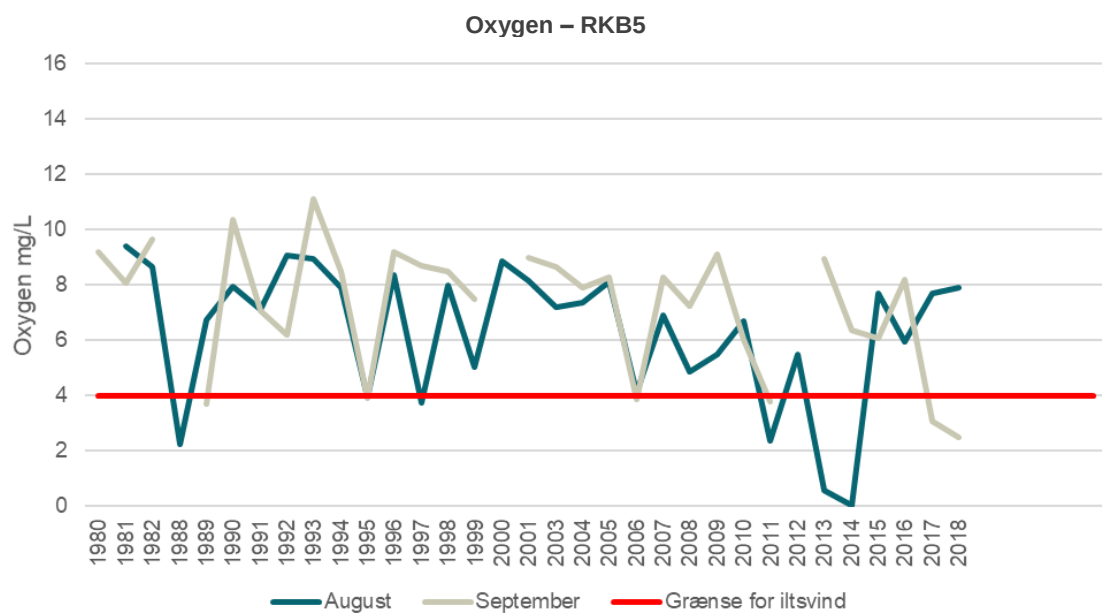
Figur 28 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for Oxygen (mg/L) i månederne maj, juni og juli, bundprøver.

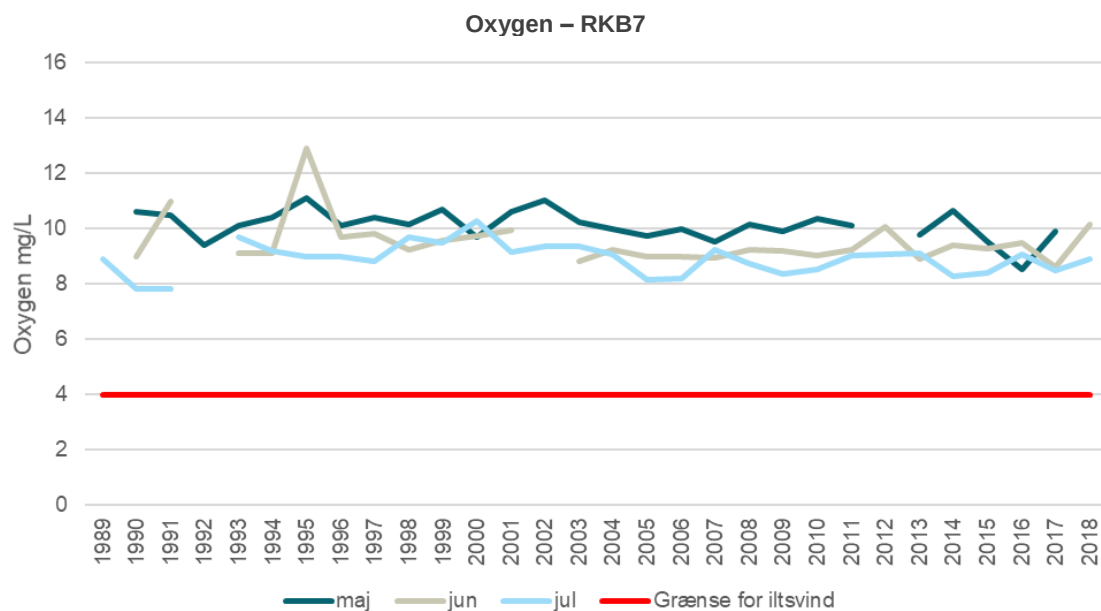
Figur 29 – RKB1. Månedsudvikling pr. år for Oxygen (mg/L) i månederne august og september, bundprøver.

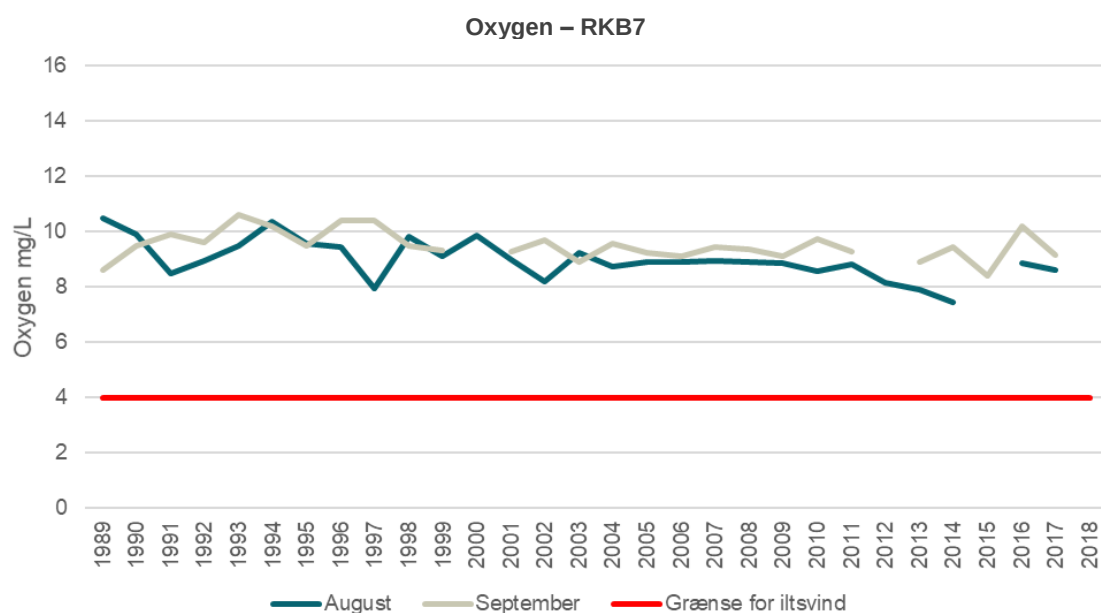
Figur 30 – RKB5. Månedsudvikling pr. år for Oxygen (mg/L) i månederne maj, juni og juli, bundprøver.

Figur 31 – RKB5. Månedsudvikling pr. år for Oxygen (mg/L) i månederne august og september, bundprøver.

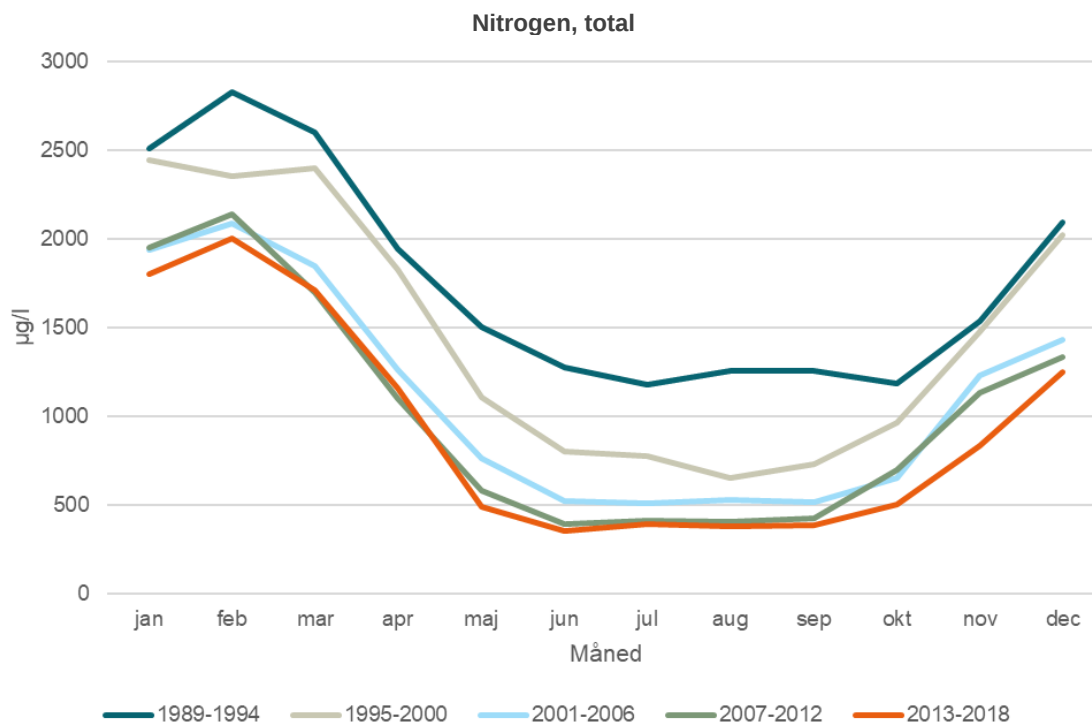

Figur 32 – RKB7. Månedsudvikling pr. år for Oxygen (mg/L) i månederne maj, juni og juli, bundprøver.

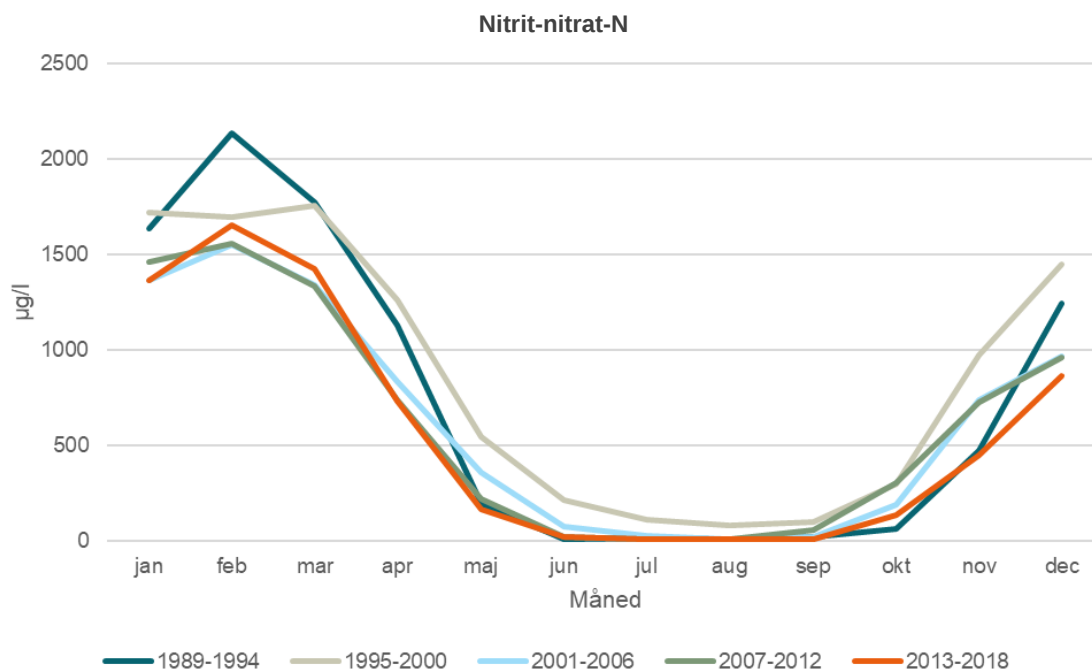

Figur 33 – RKB7. Månedsudvikling pr. år for Oxygen (mg/L) i månederne august og september, bundprøver.

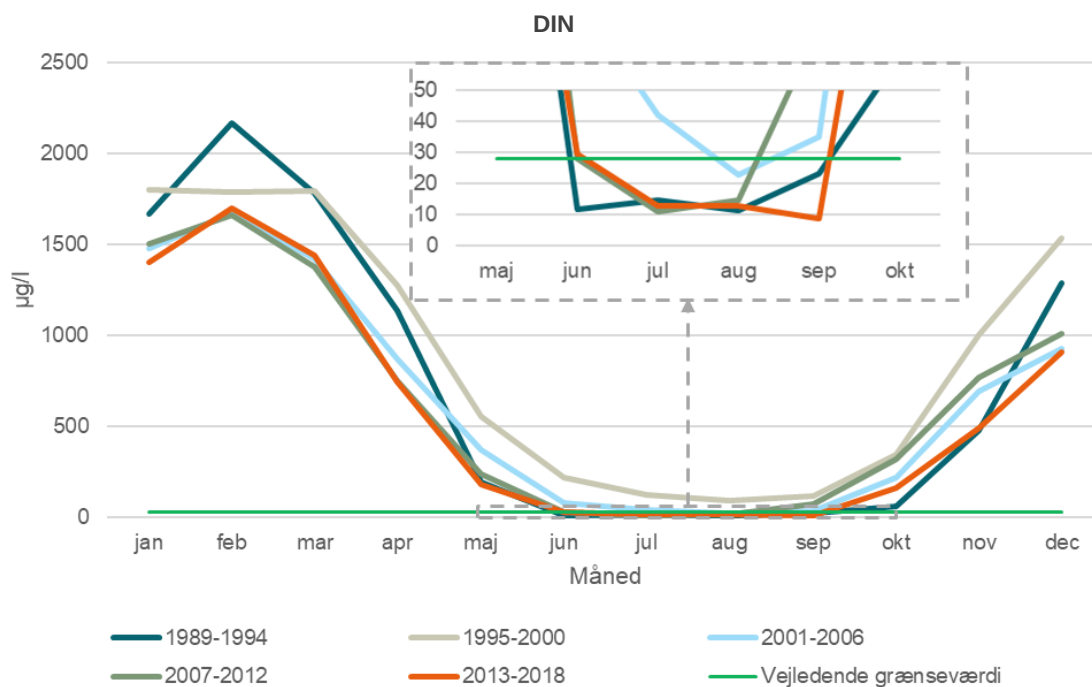
FUNKTION AF MÅNED

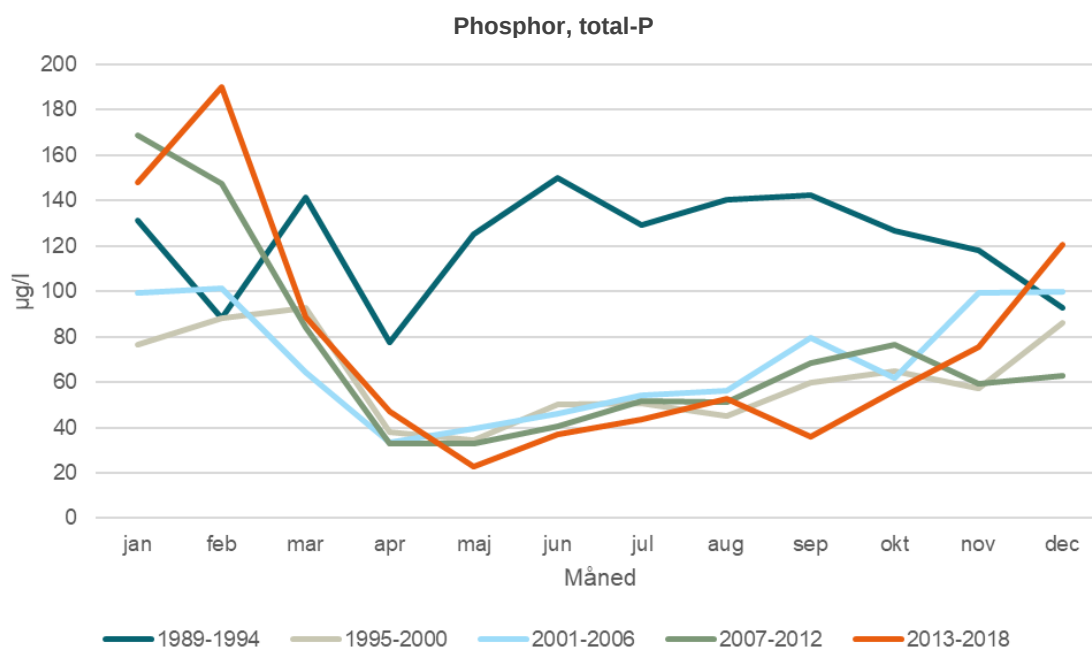
Figur 34 – RKB1. Månedsgennemsnit af fem tidsperioder for Nitrogen, total (µg/l).

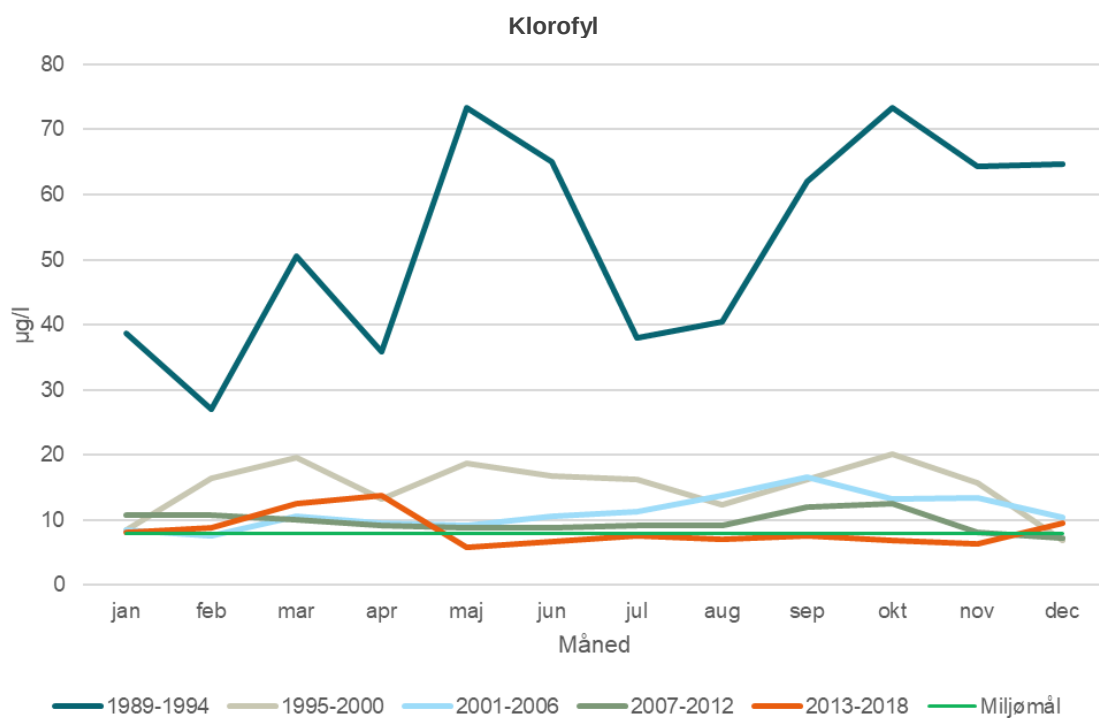
Figur 35 – RKB1. Månedsgennemsnit af fem tidsperioder for Nitrit-nitrat-N (µg/l).

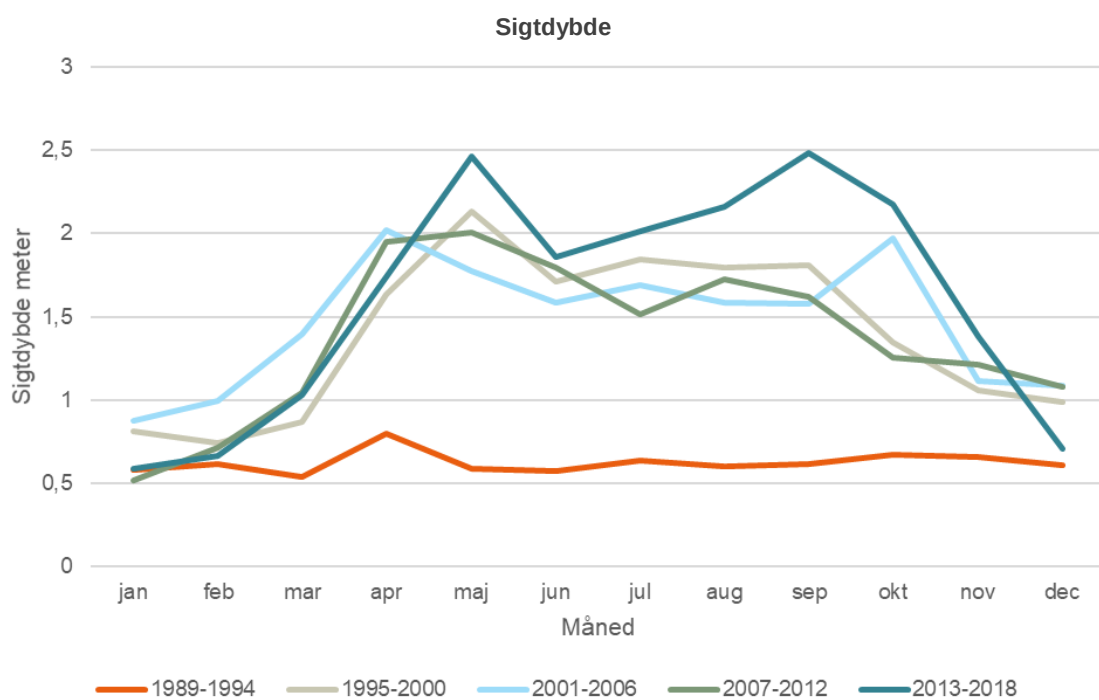
Figur 36 – RKB1. Månedsgennemsnit af fem tidsperioder for DIN (µg/l).

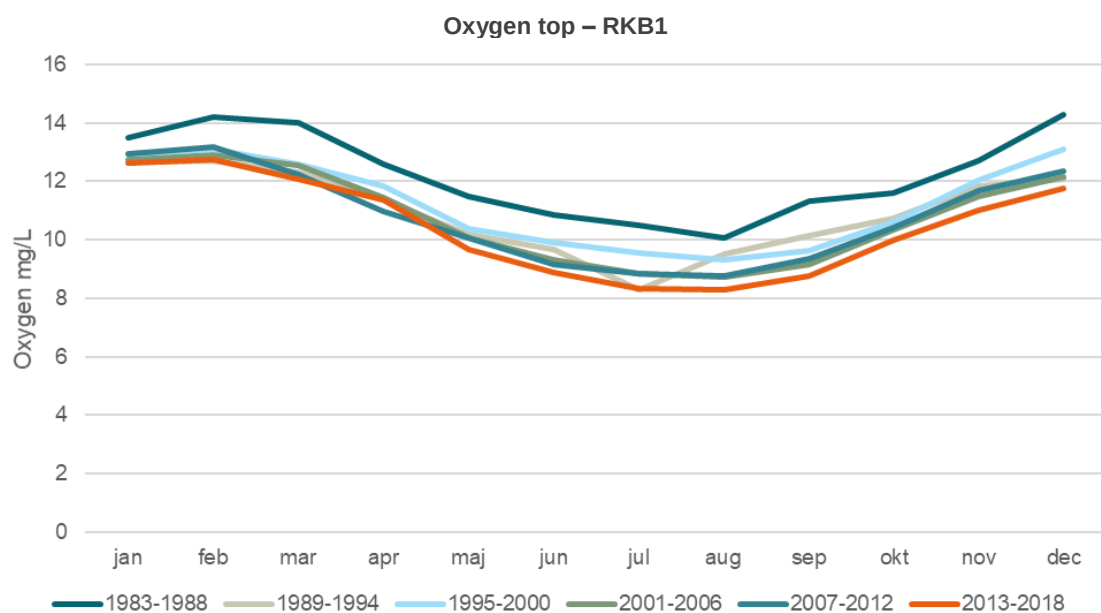
Figur 37 – RKB1. Månedsgennemsnit af fem tidsperioder for Phosphor, total-P (µg/l).

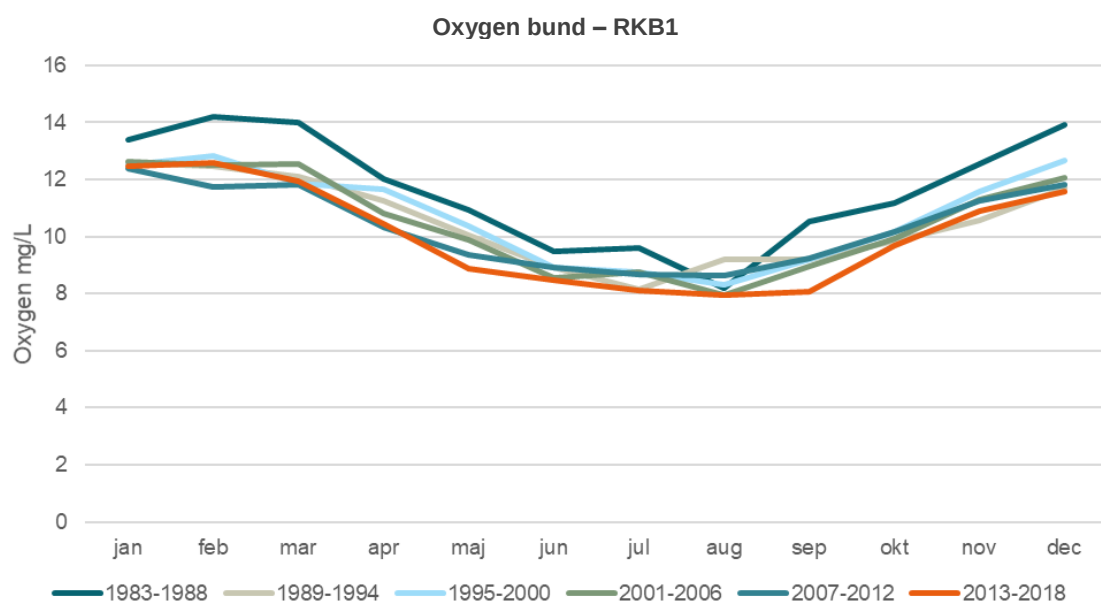
Figur 38 – RKB1. Månedsgennemsnit af fem tidsperioder for Klorofyl (µg/l).

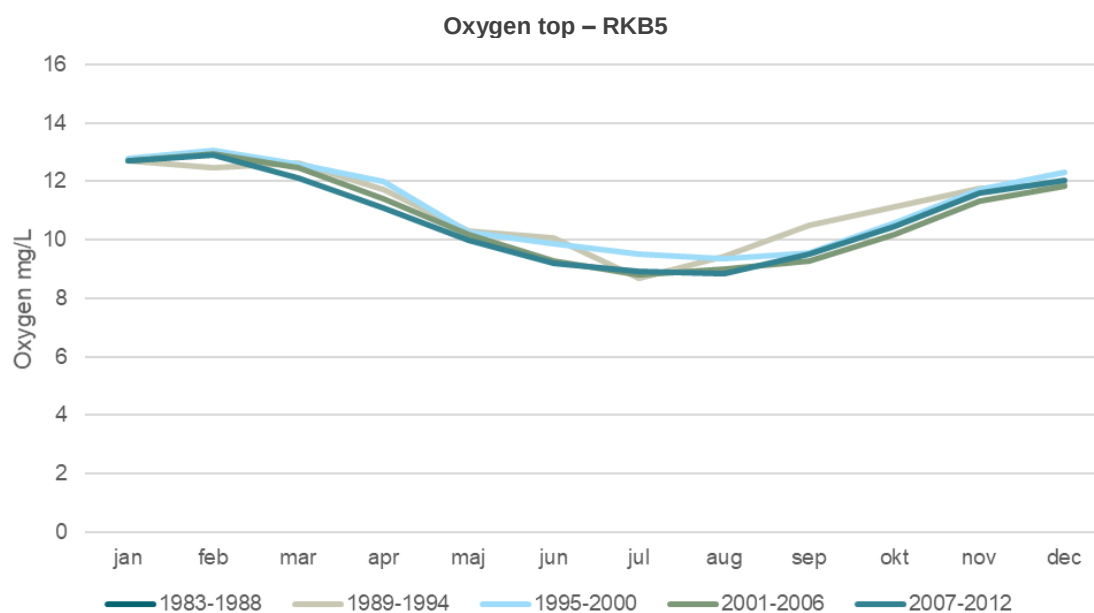
Figur 39 – RKB1. Månedsgennemsnit af fem tidsperioder for Sigtdybde (meter).

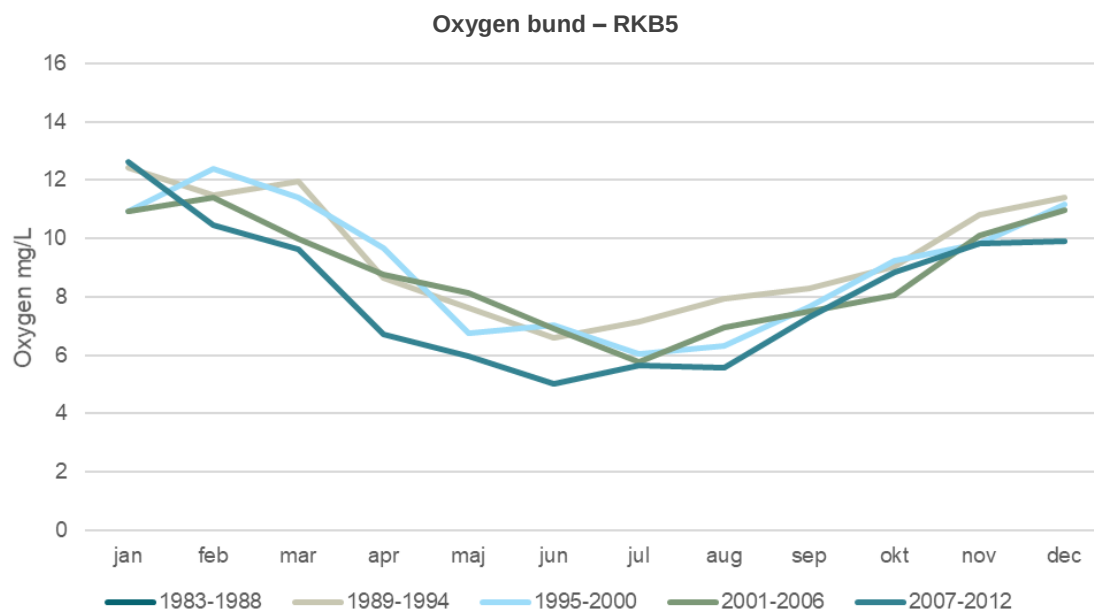
Figur 40 – RKB1. Månedsgennemsnit af seks tidsperioder for Oxygen (mg/L) topprøver.

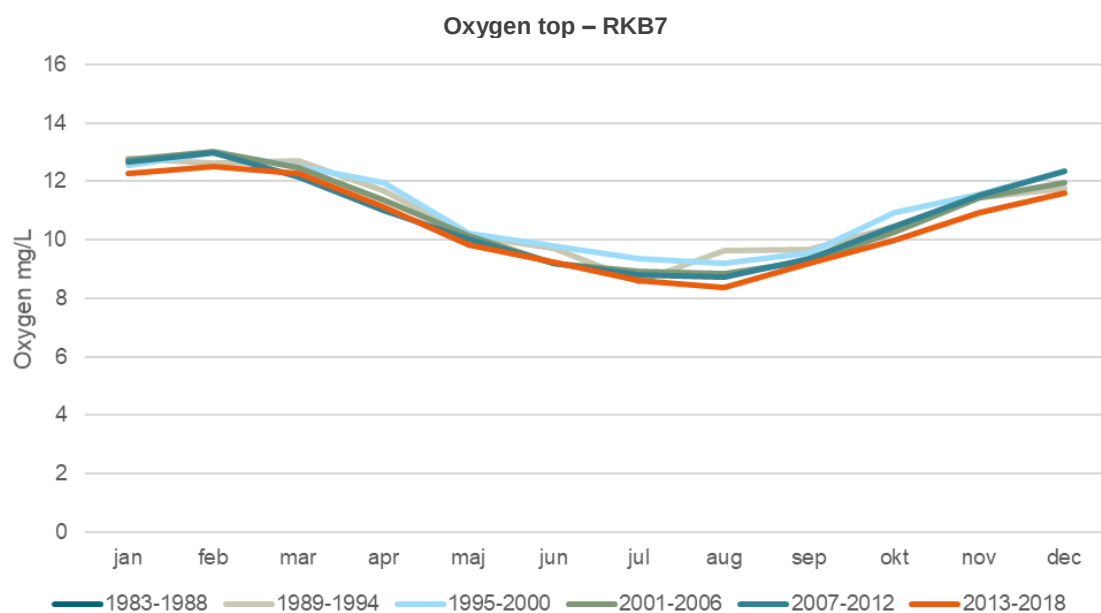
Figur 41 – RKB1. Månedsgennemsnit af seks tidsperioder for Oxygen (mg/L) bundprøver.

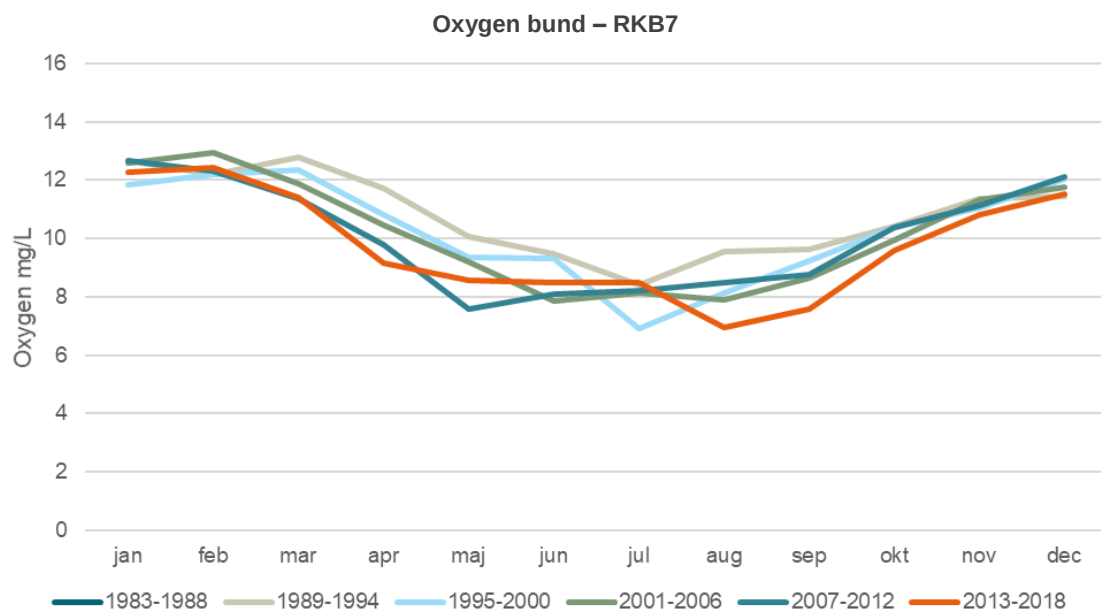
Figur 42 – RKB5. Månedsgennemsnit af fem tidsperioder for Oxygen (mg/L) topprøver.

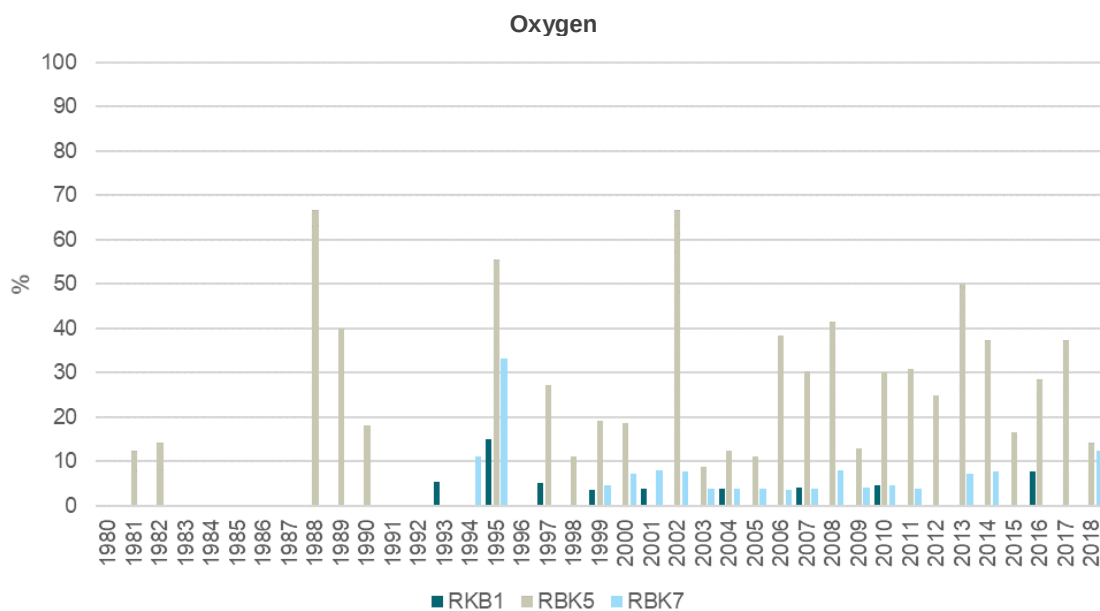
Figur 43 – RKB5. Månedsgennemsnit af fem tidsperioder for Oxygen (mg/L) bundprøver.

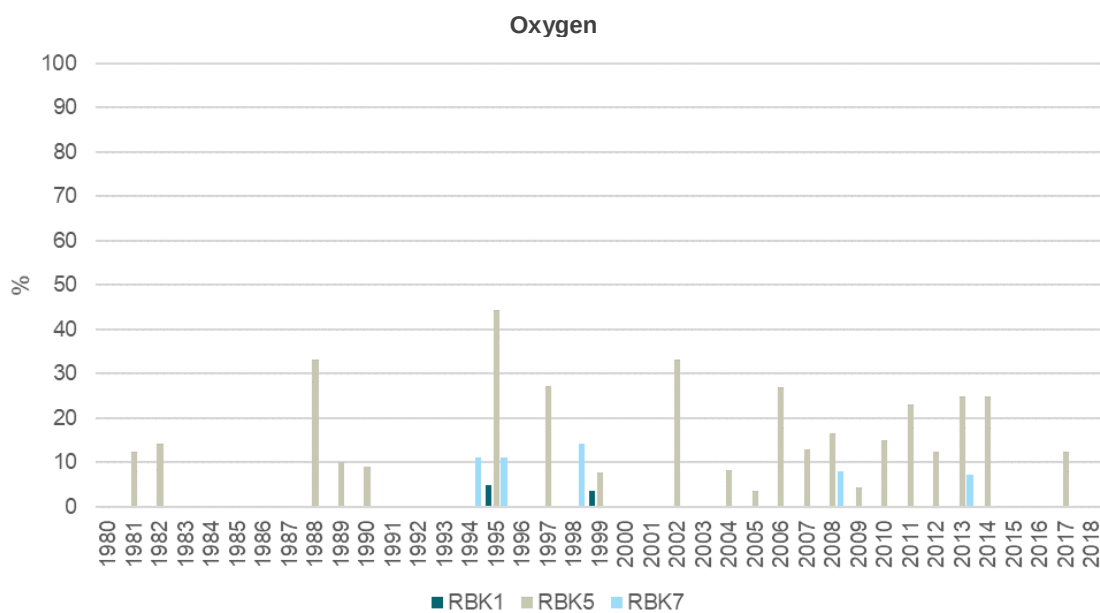
Figur 44 – RKB7. Månedsgennemsnit af seks tidsperioder for Oxygen (mg/L) topprøver.

Figur 45 – RKB7. Månedsgennemsnit af seks tidsperioder for Oxygen (mg/L) bundprøver.

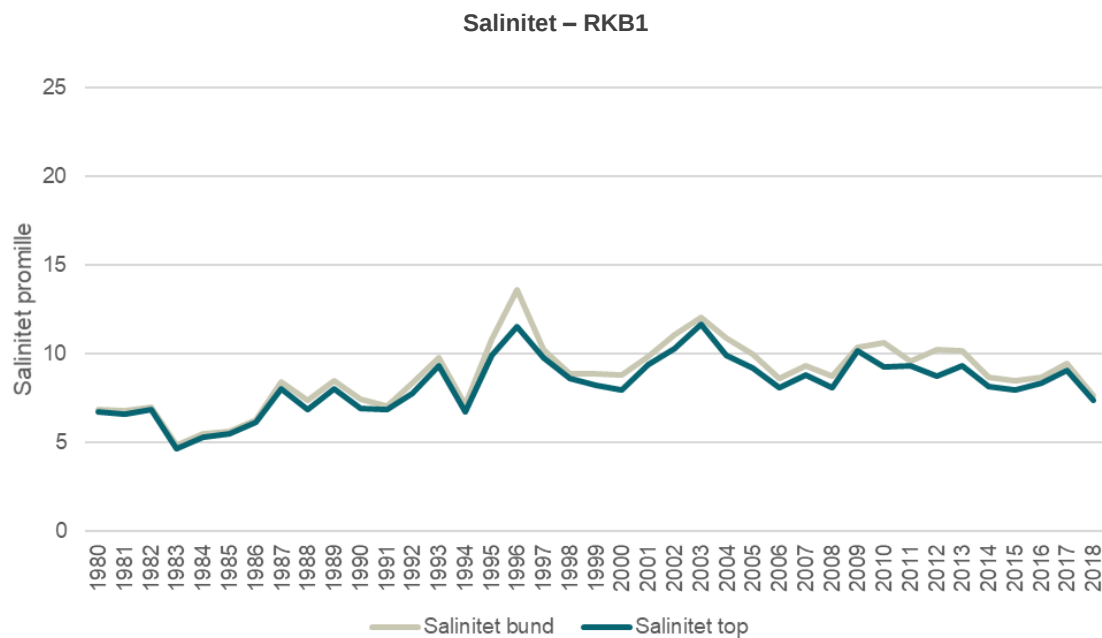

Figur 46 – Registreringer af iltsvind (<4,0 mg Oxygen/L) procent som forholdet mellem antal udsejlinger og antal prøver med iltsvind (registrering af max 1. pr. udsejling).

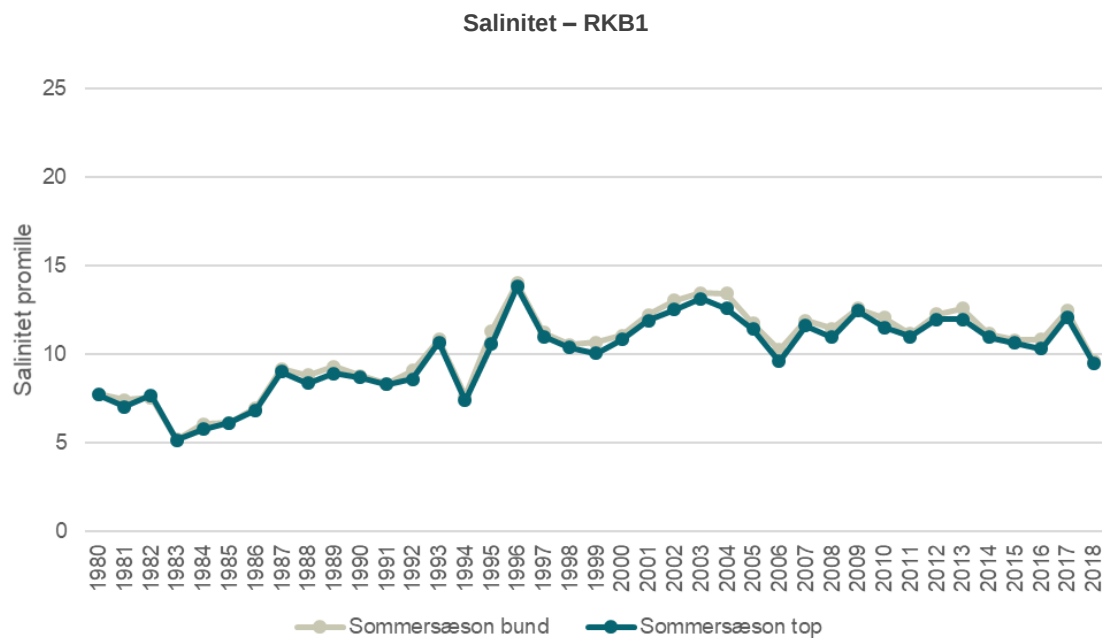

Figur 47 – Registreringer af kraftigt iltsvind (<2,0 mg Oxygen/L) procent som forholdet mellem antal udsejlinger og antal prøver med iltsvind (registrering af max 1. pr. udsejling).

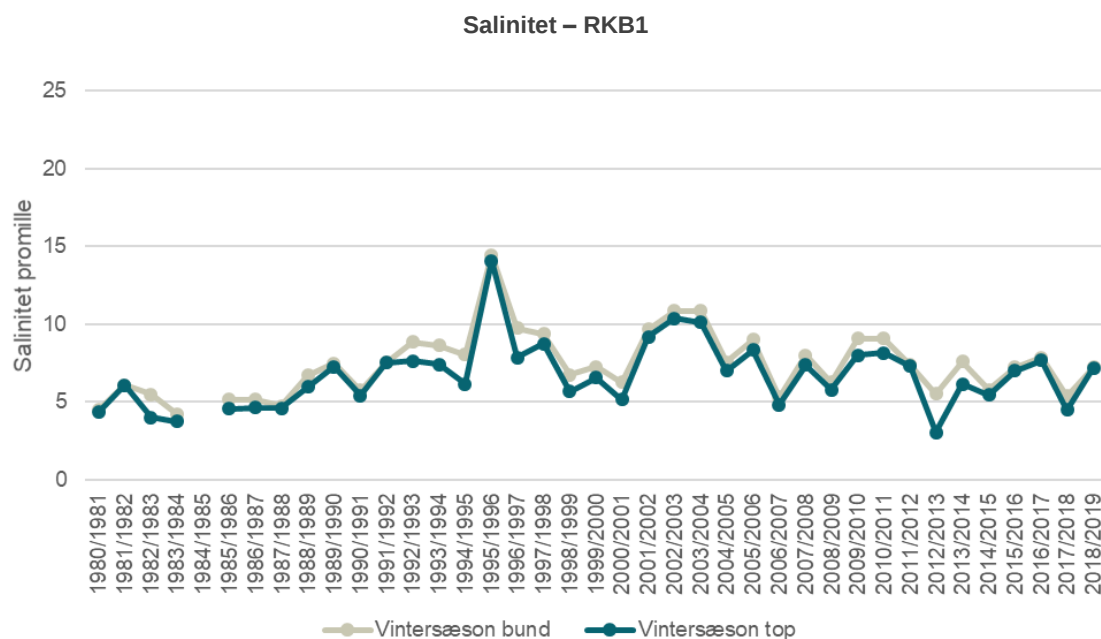
SALINITET

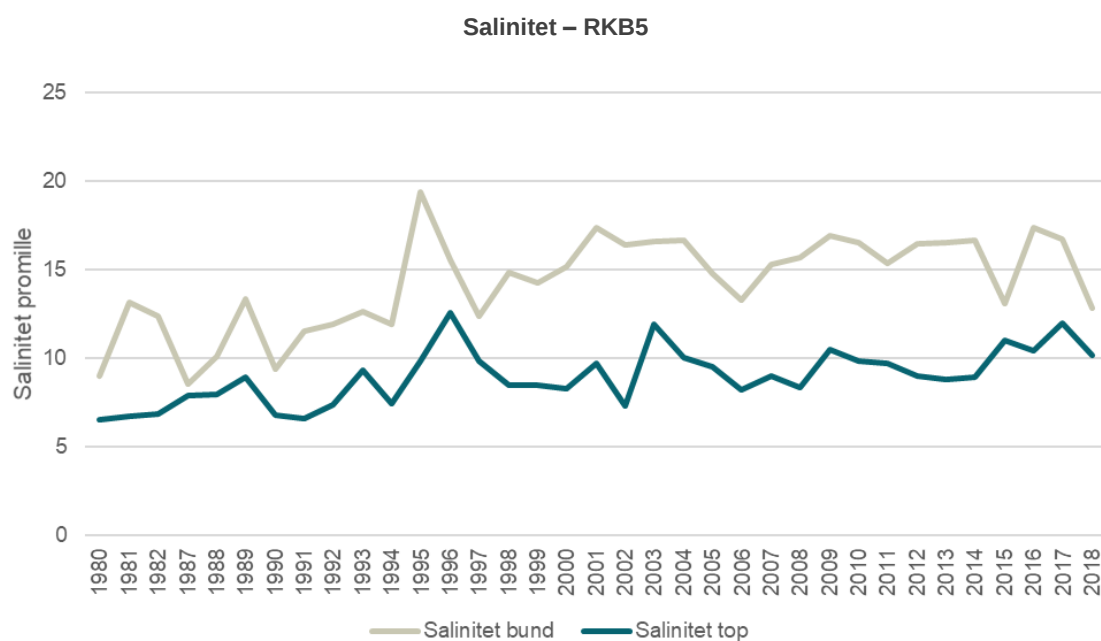
Figur 48 – RKB1. Gennemsnitlig Salinitet (promille) pr. år i top- og bundprøver.

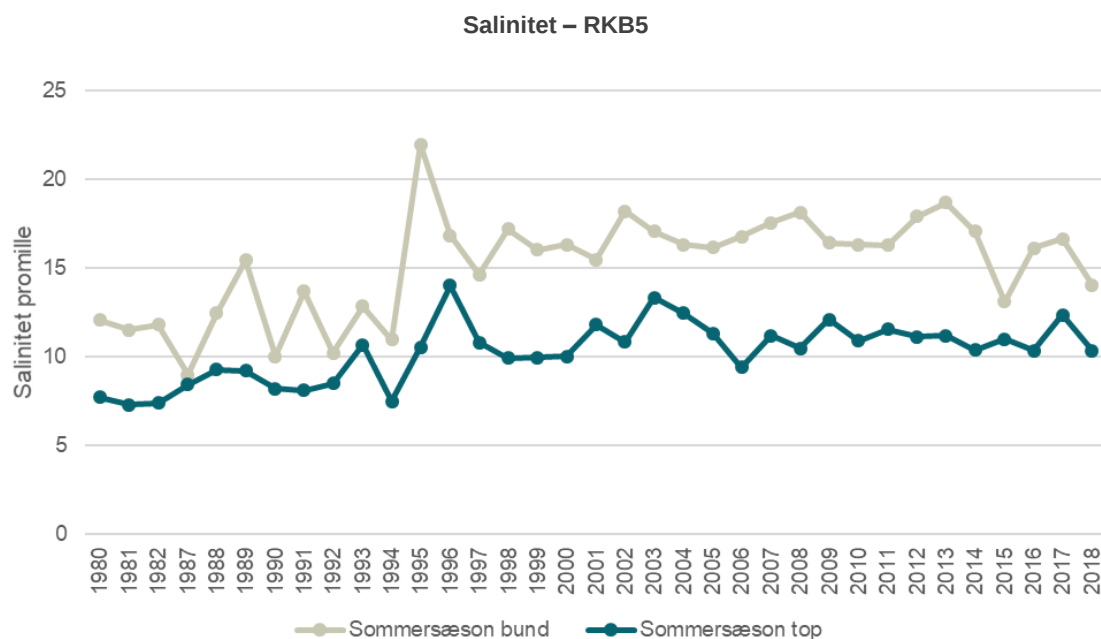
Figur 49 – RKB1. Gennemsnit af sommerperioden (maj-sep) pr. år for Salinitet (promille) i top- og bundprøver.

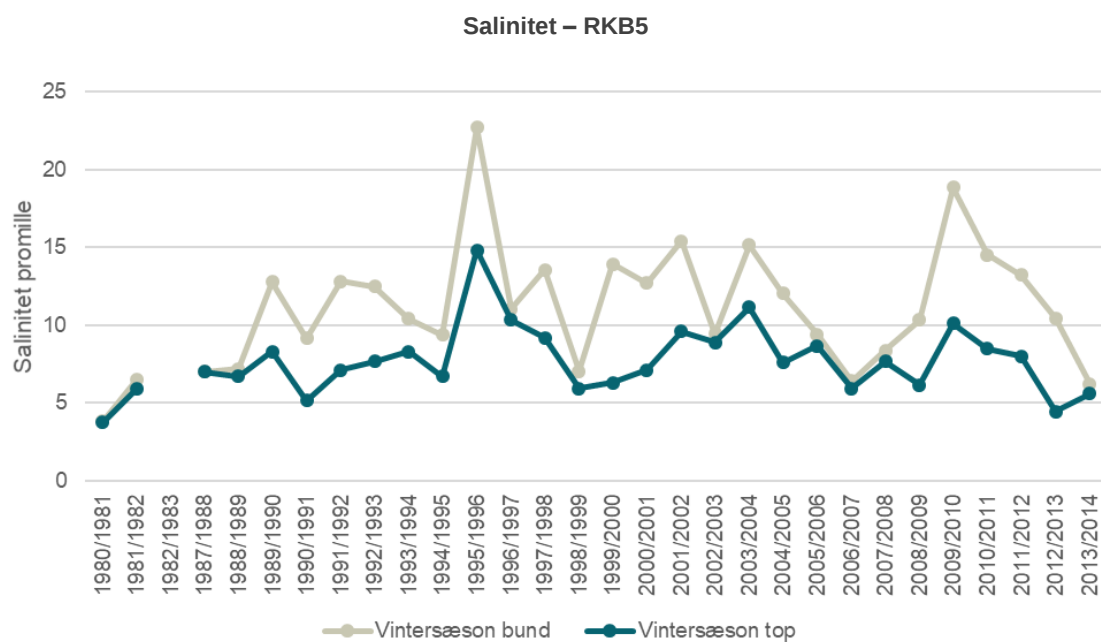
Figur 50 – RKB1. Gennemsnit af vintersæson (nov-jan) pr. år for Salinitet (promille) i top- og bundprøver.

Figur 51 – RKB5. Gennemsnitlig Salinitet (promille) pr. år i top- og bundprøver.

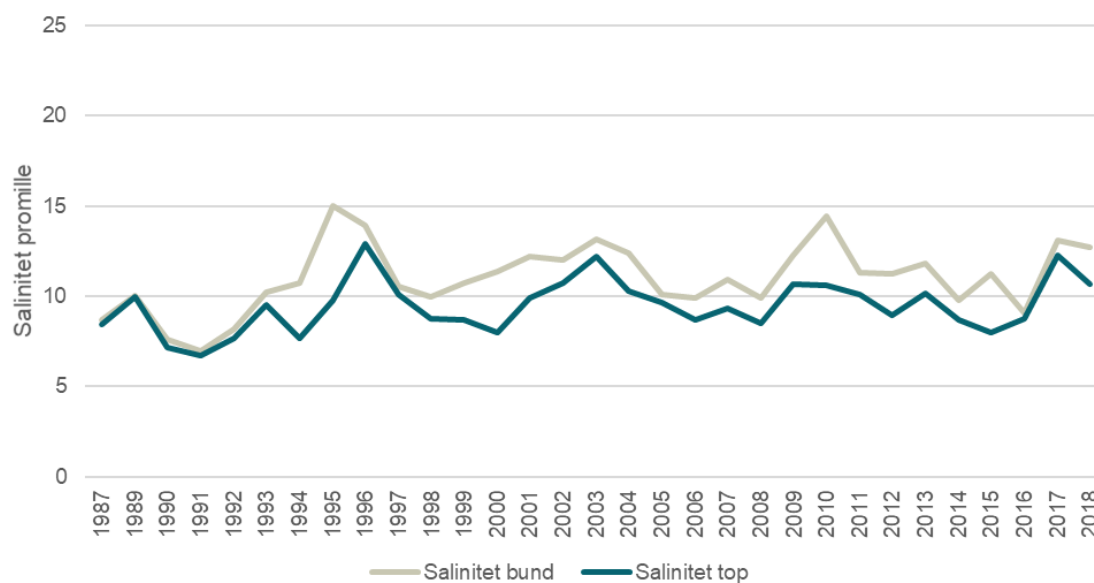

Figur 52 – RKB5. Gennemsnit af sommerperioden (maj-sep) pr. år for Salinitet (promille) i top- og bundprøver.

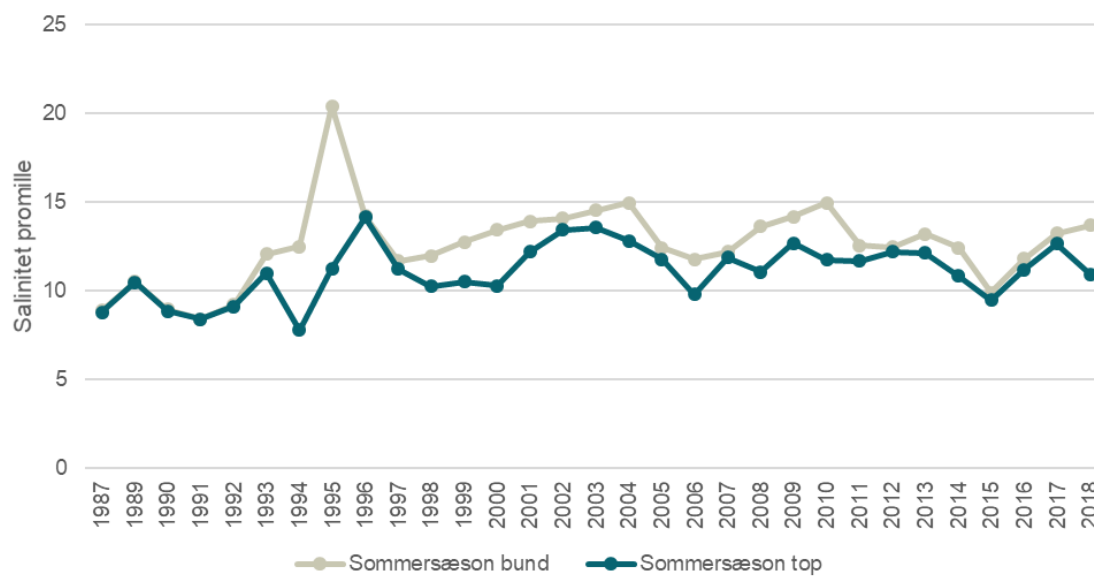
Figur 53 – RKB5. Gennemsnit af vintersæson (nov-jan) pr. år for Salinitet (promille) i top- og bundprøver.

Salinitet – RKB7

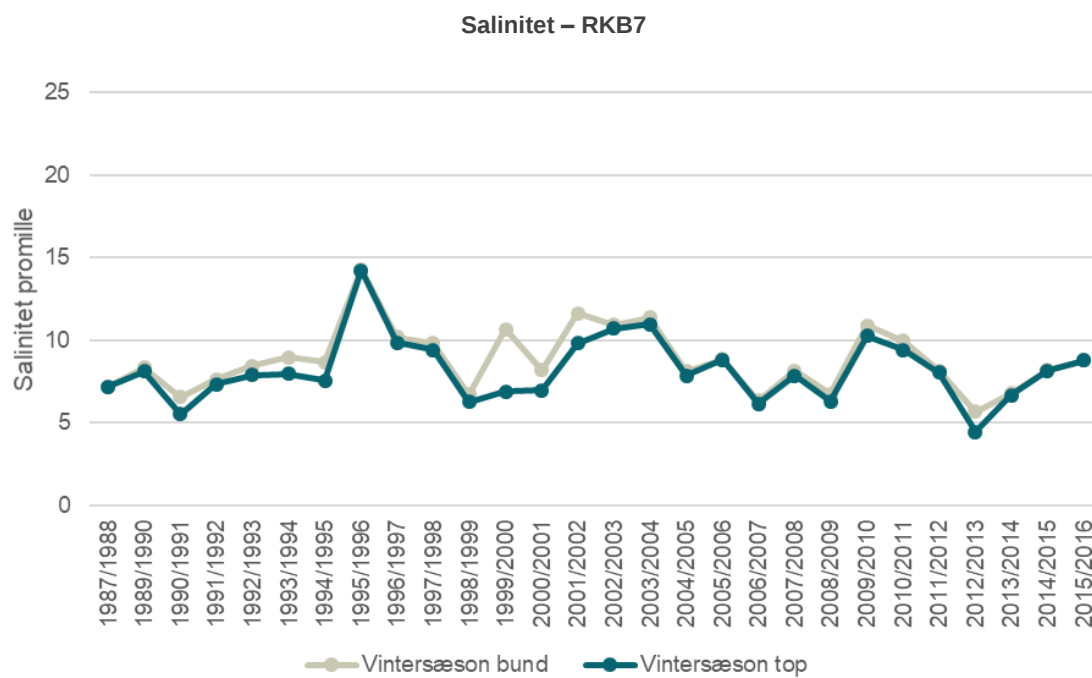

Figur 54 – RKB7. Gennemsnitlig Salinitet (promille) pr. år i top- og bundprøver.

Salinitet – RKB7

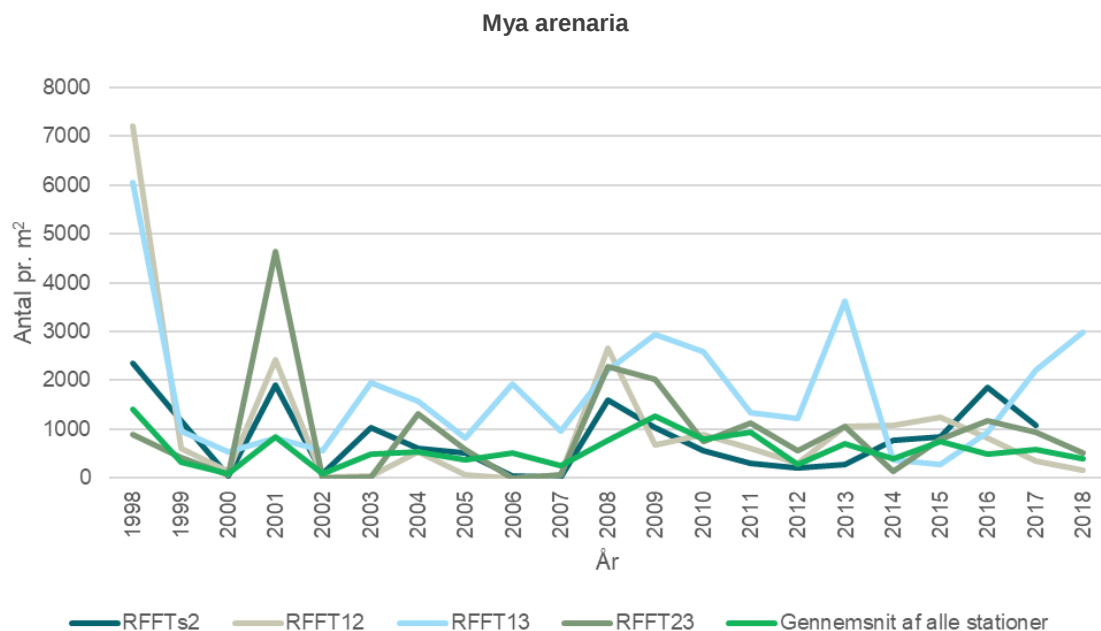

Figur 55 – RKB7. Gennemsnit af sommerperioden (maj-sep) pr. år for Salinitet (promille) i top- og bundprøver.

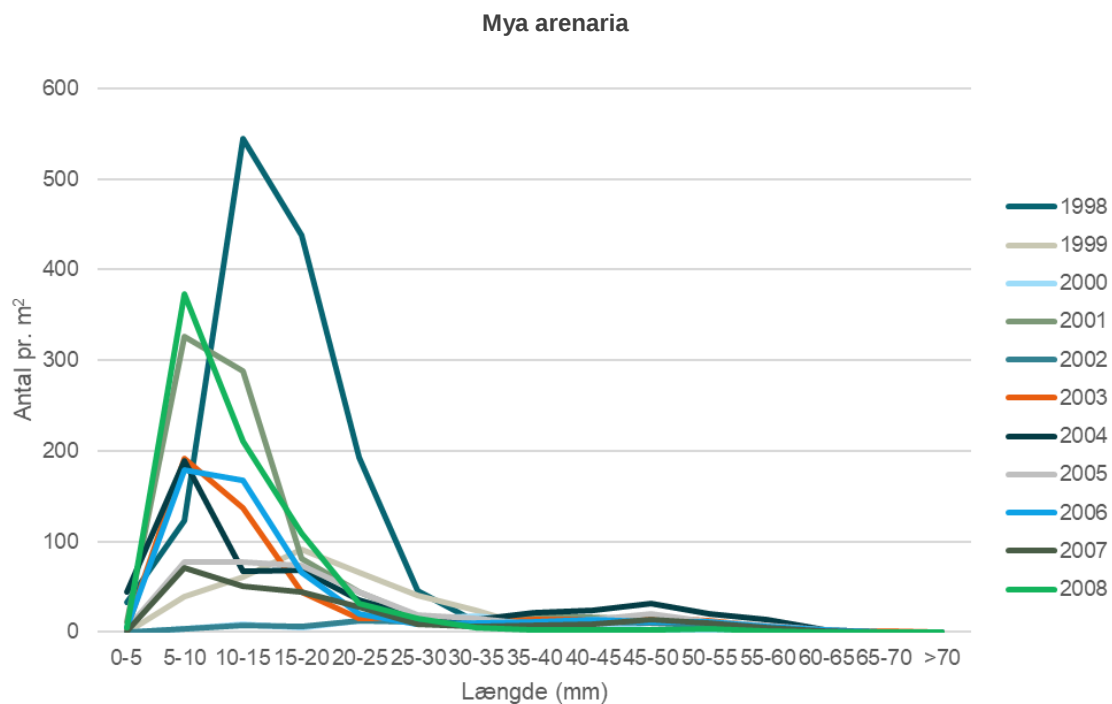

Figur 56 – RKB7. Gennemsnit af vintersæson (nov-jan) pr. år for Salinitet (promille) i top- og bundprøver.

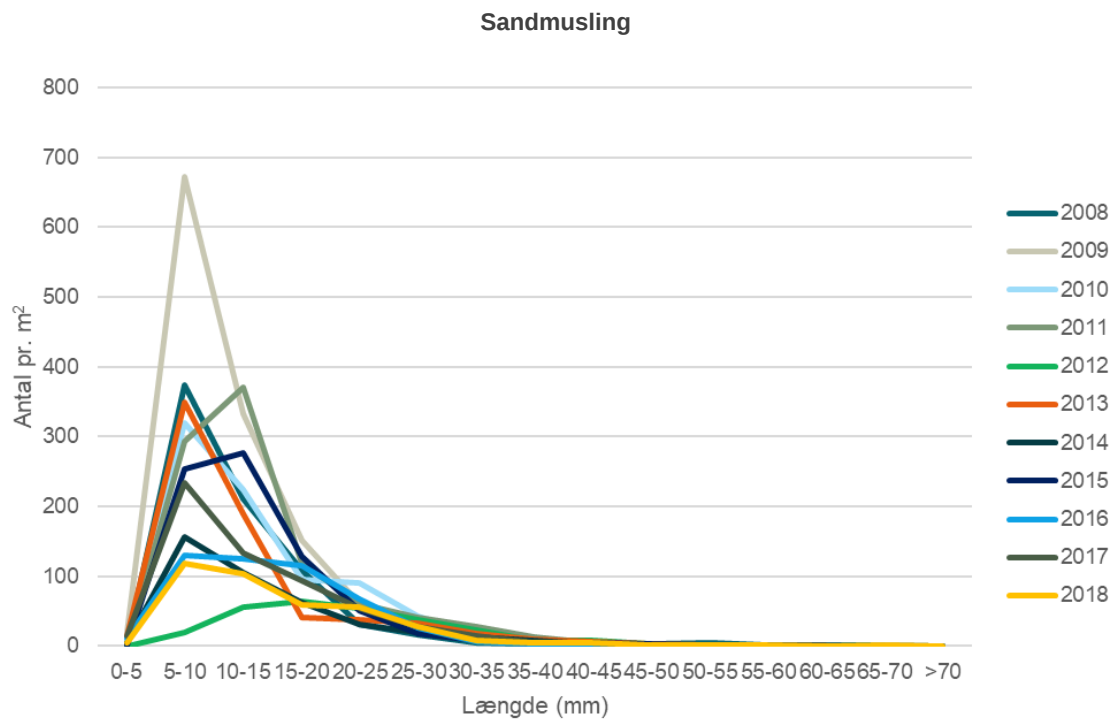
SANDMUSLING

Figur 57 – Antal sandmuslinger (*Mya arenaria*) pr. m² for fire stationer pr. år. Gennemsnittet er af alle stationer i Ringkøbing Fjord.

Figur 58 – Årsgennemsnit af antal sandmuslinger (*Mya arenaria*) pr. m² for alle stationer fordelt på længde (mm).

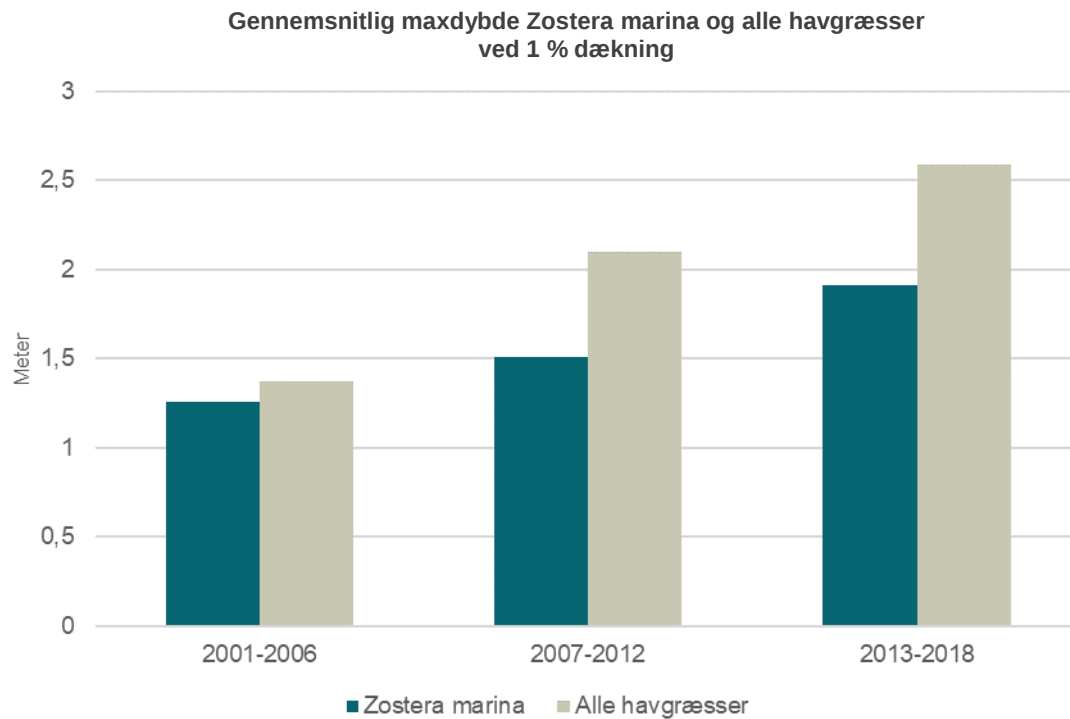

Figur 59 – Årsgennemsnit af antal sandmuslinger (*Mya arenaria*) pr. m² for alle stationer fordelt på længde (mm).

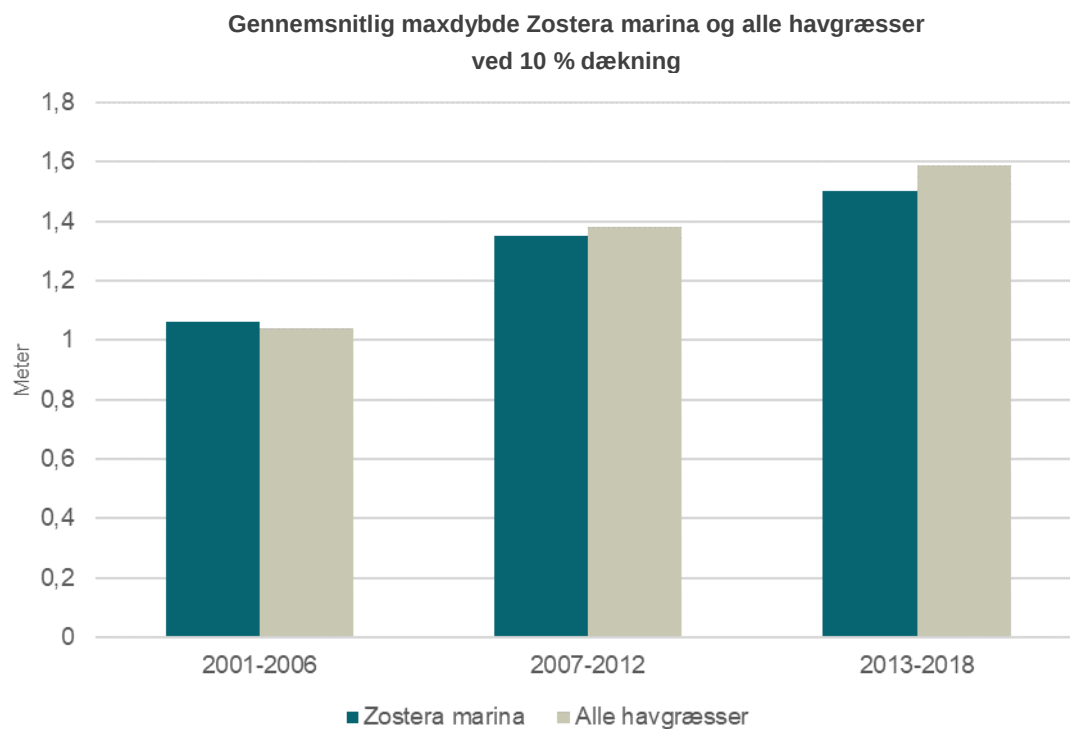
HAVGRÆSSER

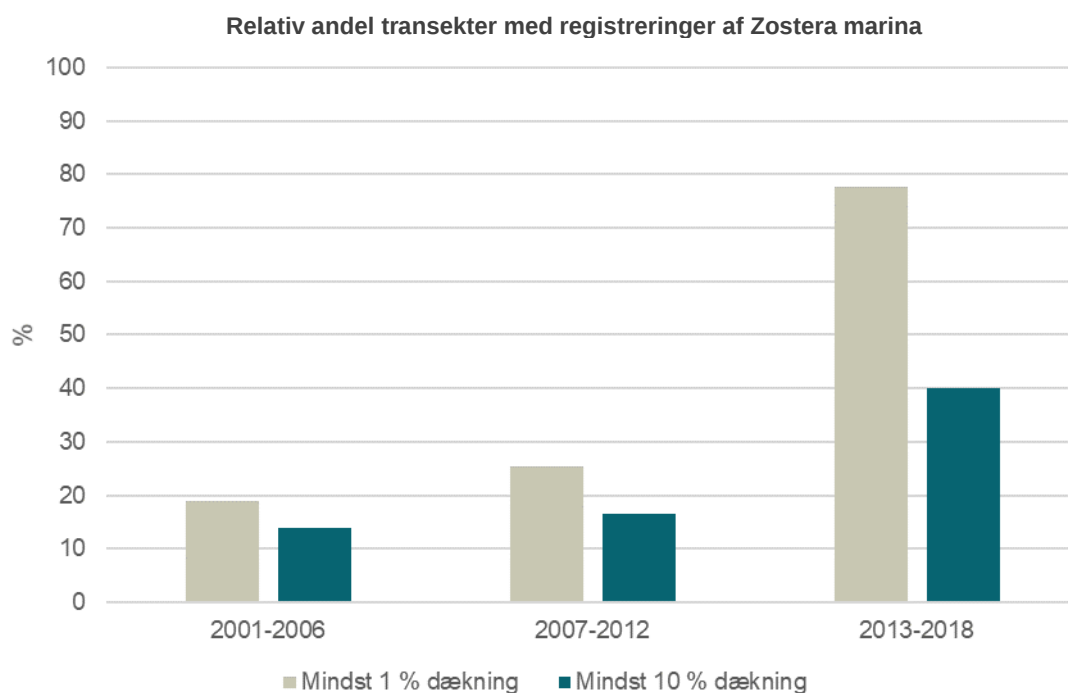
Figur 60 – Transekter i kystvandet Ringkøbing Fjord fra 2001 til 2018 til registrering af havgræsser.

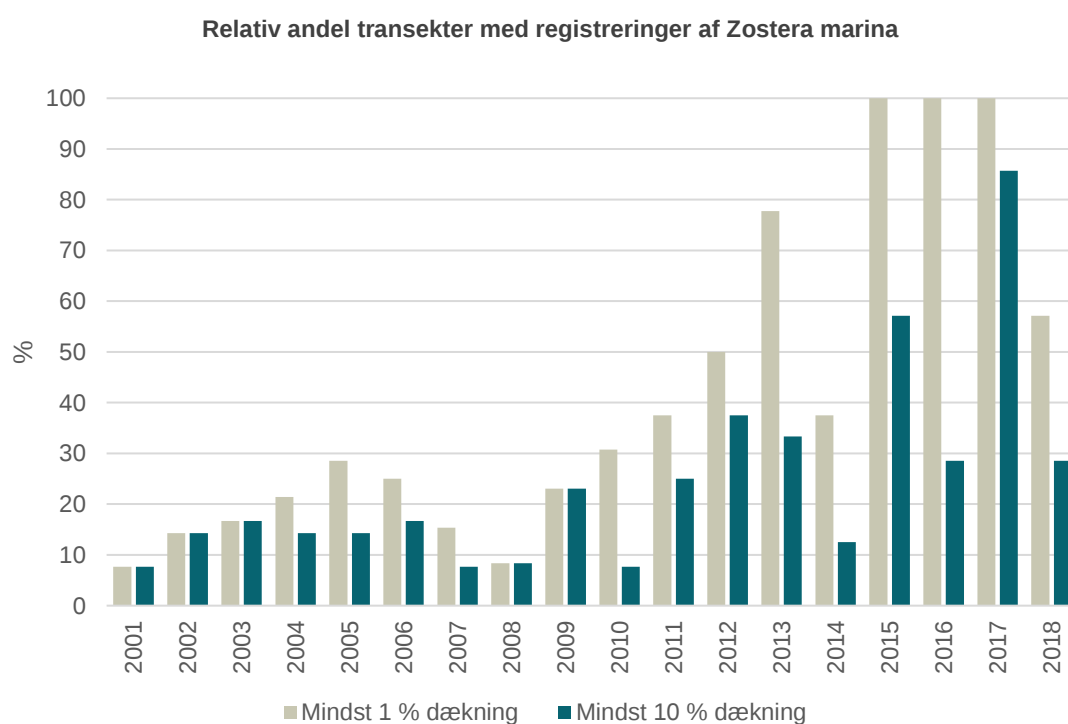
Figur 61 – Gennemsnitlig maxdybde for Ålegræs (*Zostera marina*) og alle havgræsser ved 1 % dækning.

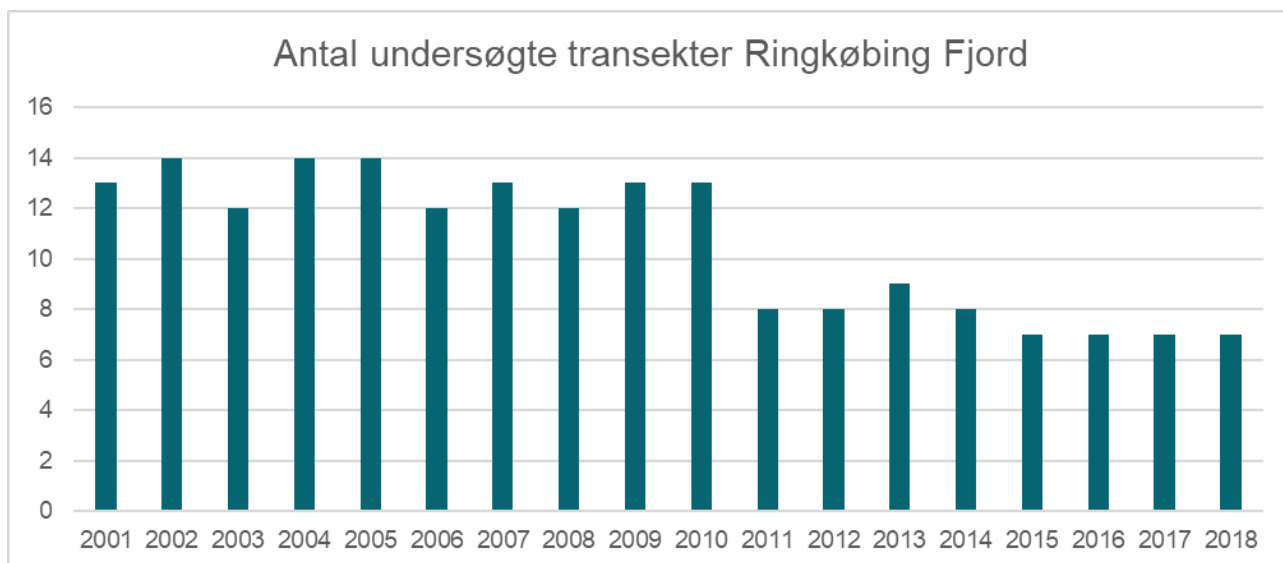
Figur 62 – Gennemsnitlig maxdybde for Ålegræs (*Zostera marina*) og alle havgræsser ved 10 % dækning.

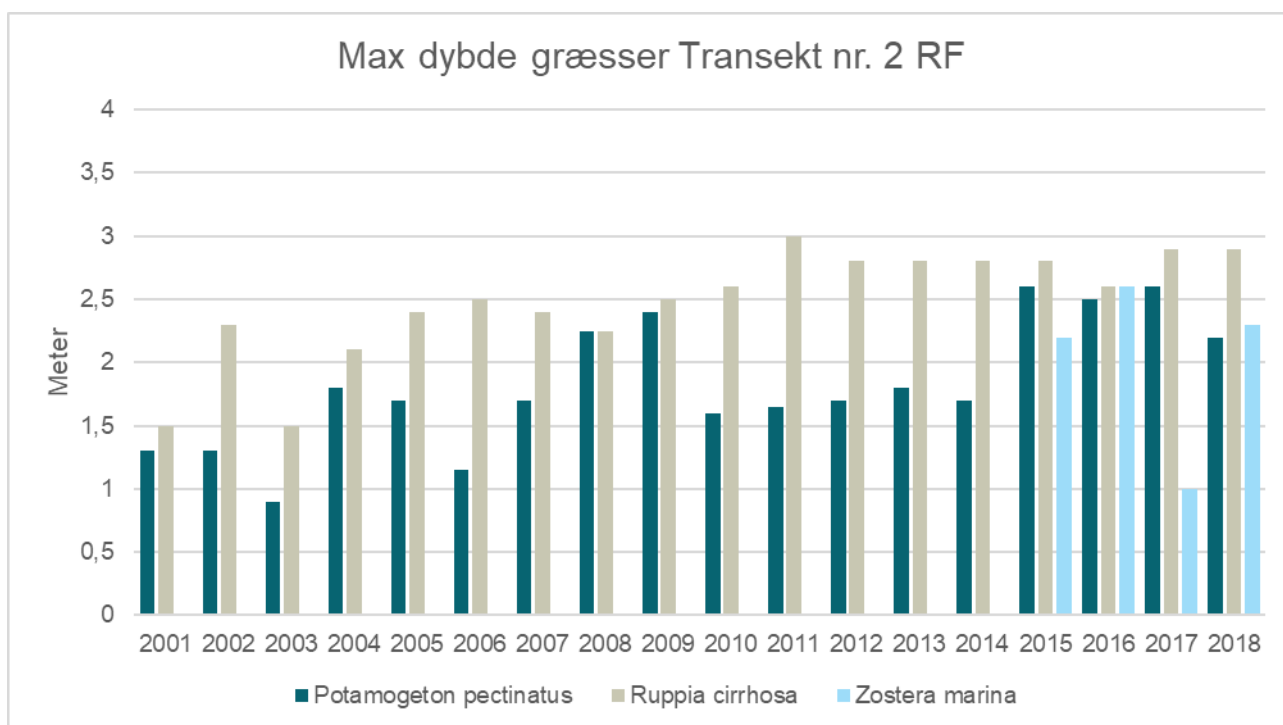
Figur 63 – Relativ andel transekter med registreringer af Ålegræs (*Zostera marina*).

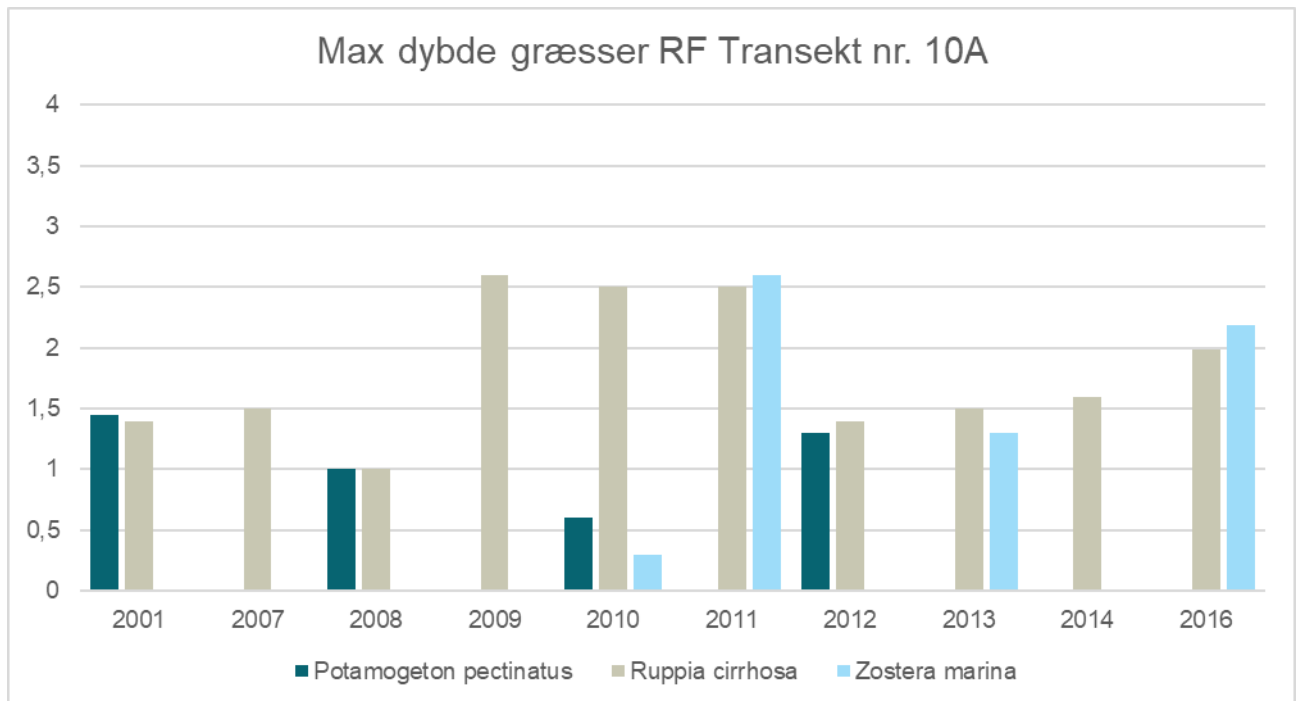
Figur 64 – Relativ andel transekter med registreringer af Ålegræs (*Zostera marina*).

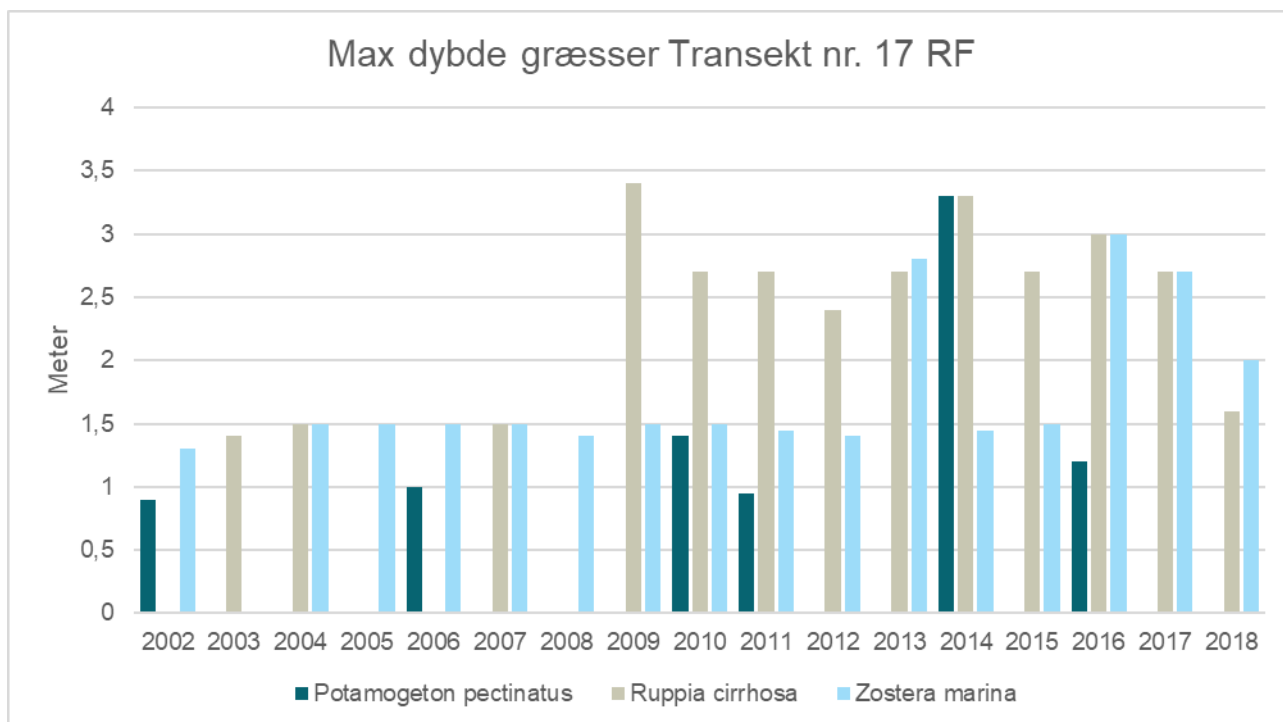
Figur 65 – Antal undersøgte transekter i Ringkøbing Fjord.

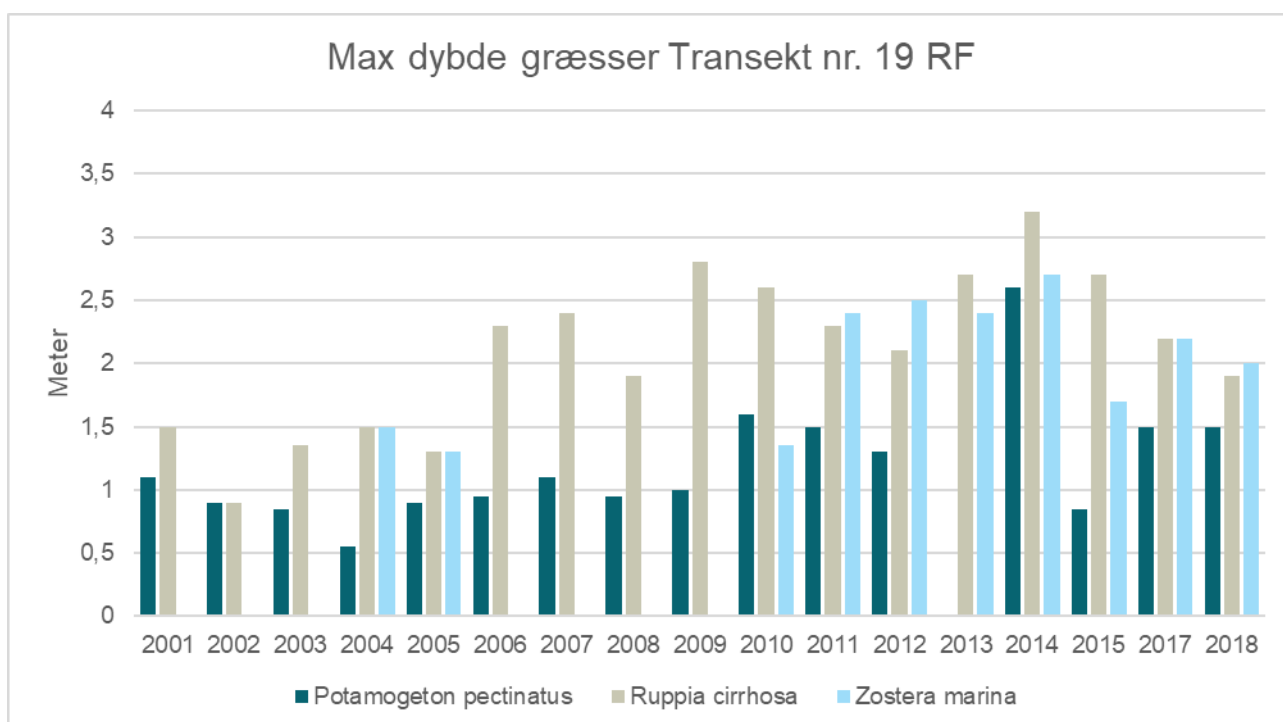
Figur 66 – Transekt 2. Max dybde med mindst 1 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstillet Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

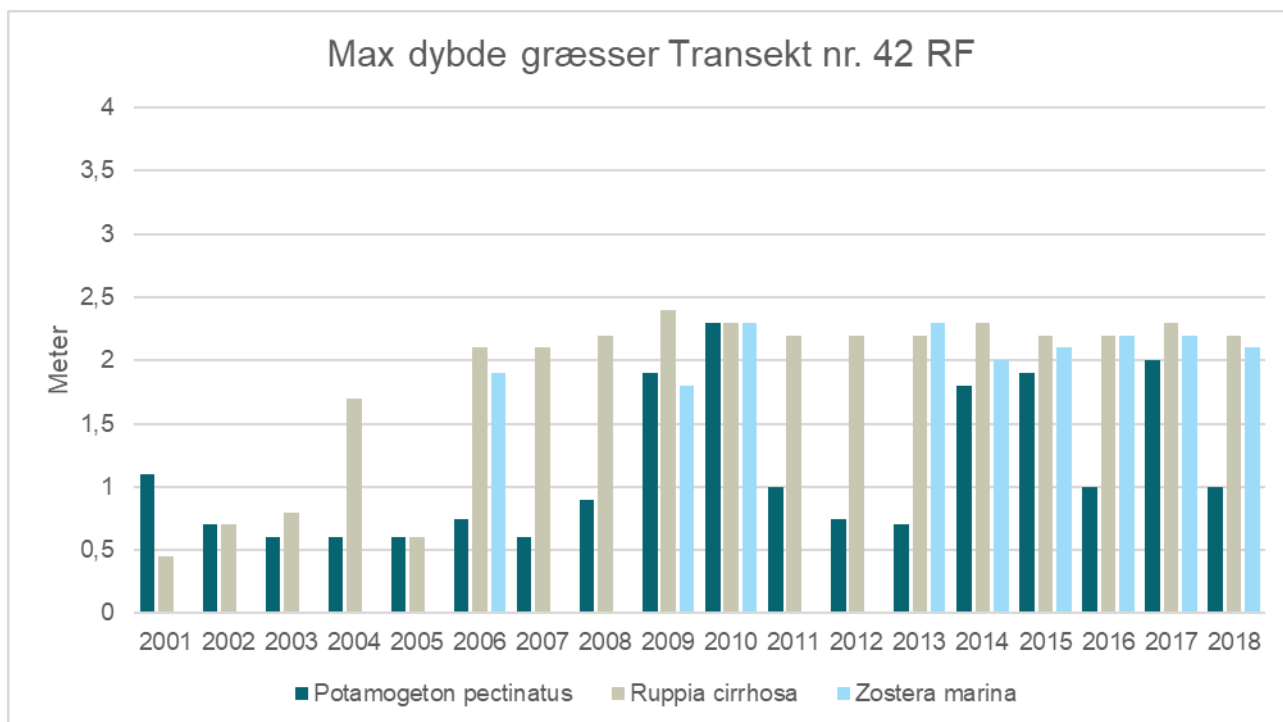
Figur 67 – Transekt 10A. Max dybde med mindst 1 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

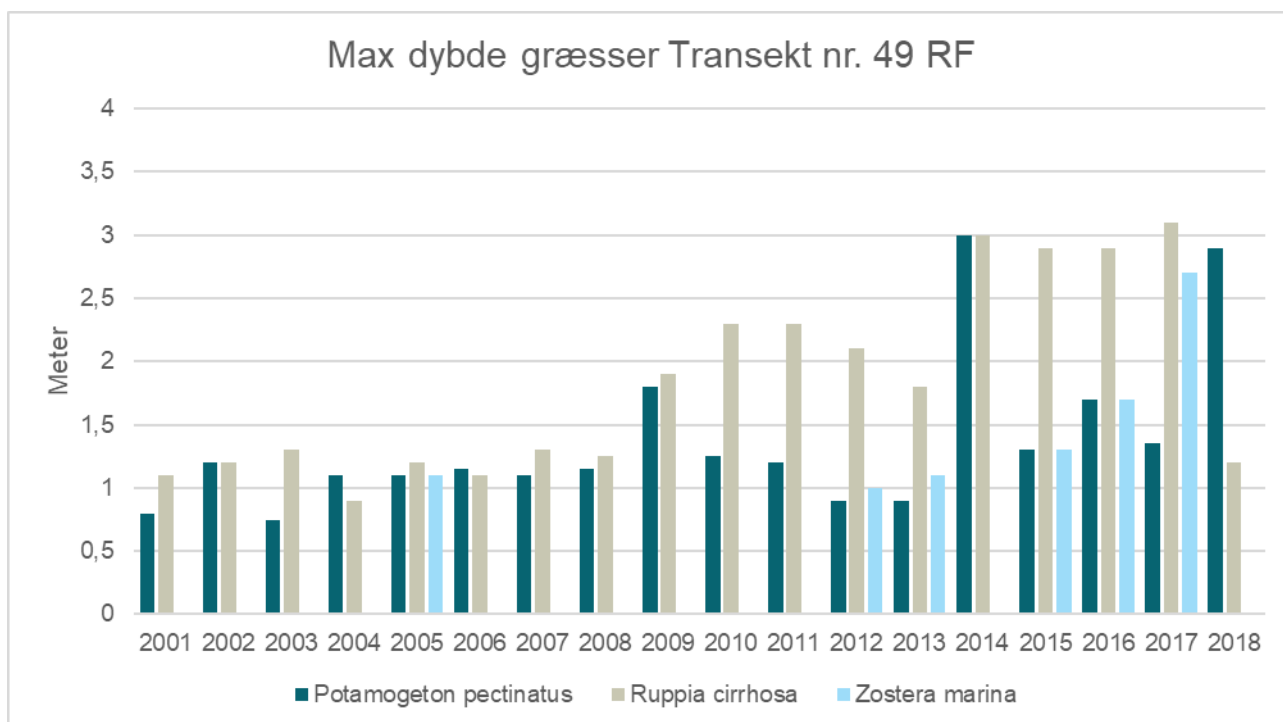
Figur 68 – Transekt 17. Max dybde med mindst 1 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

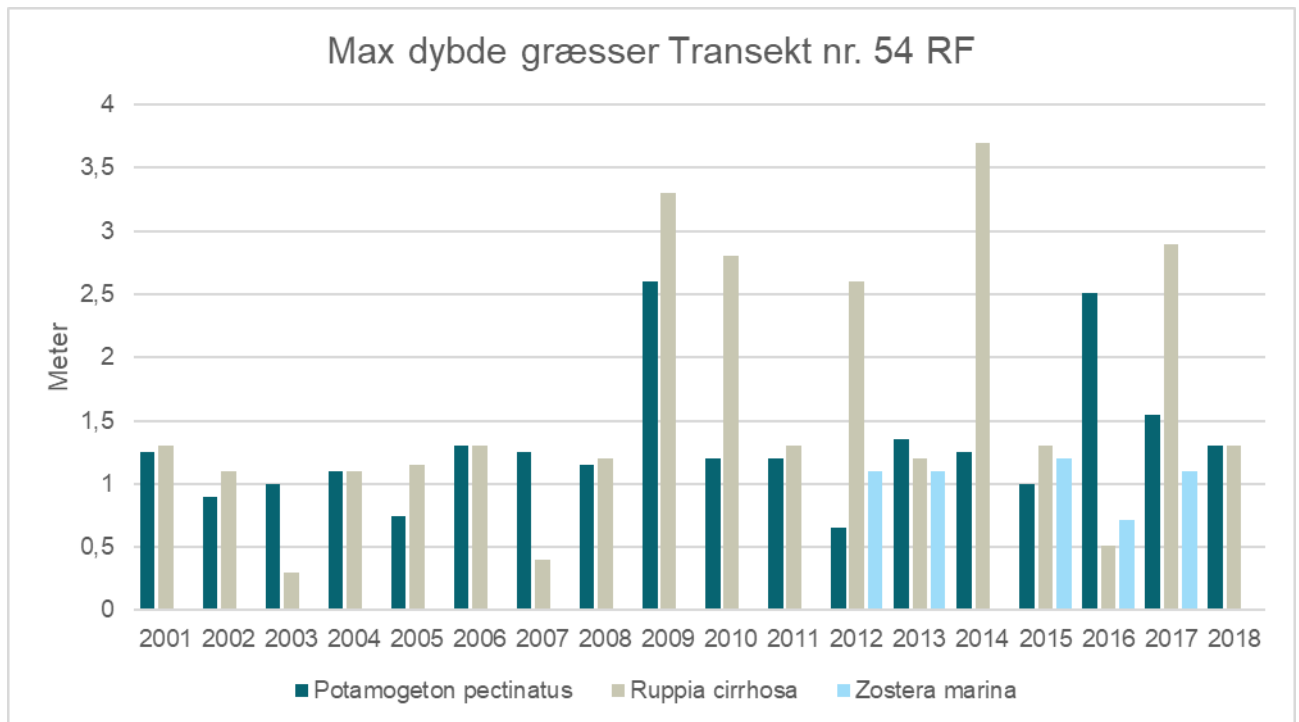
Figur 69 – Transekt 19. Max dybde med mindst 1 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

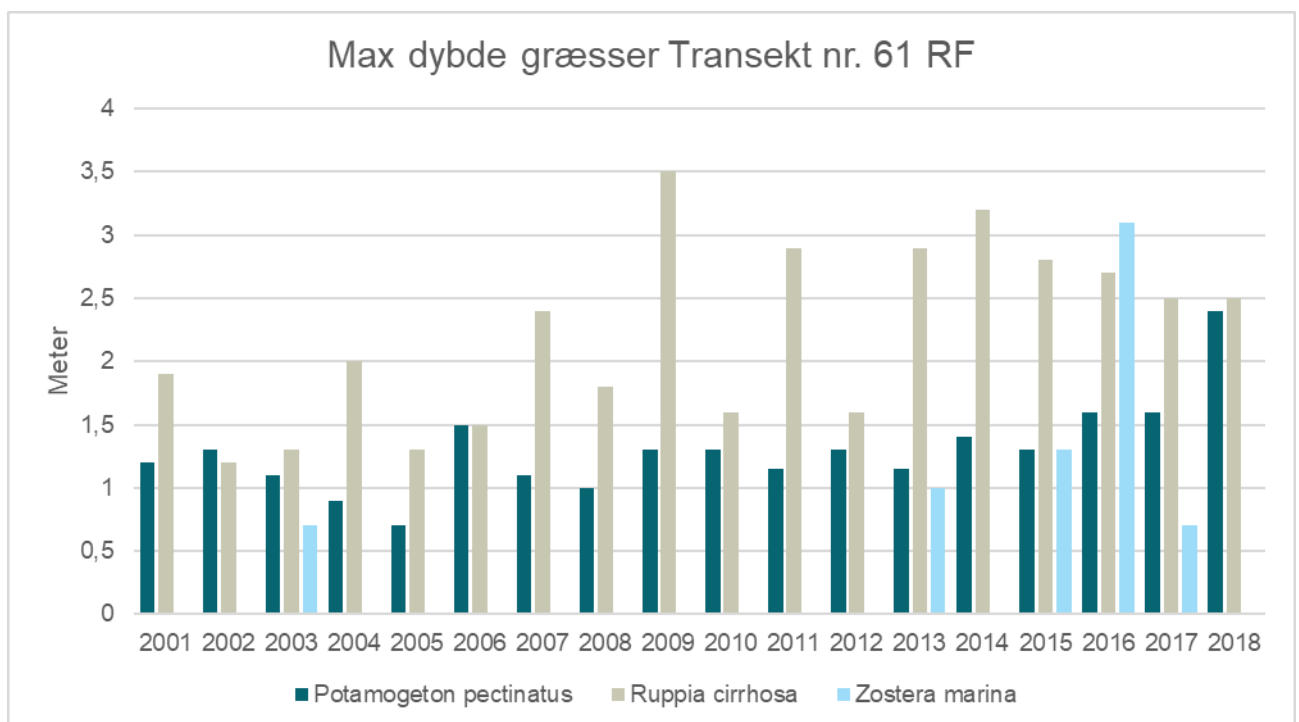
Figur 70 – Transekt 42. Max dybde med mindst 1 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

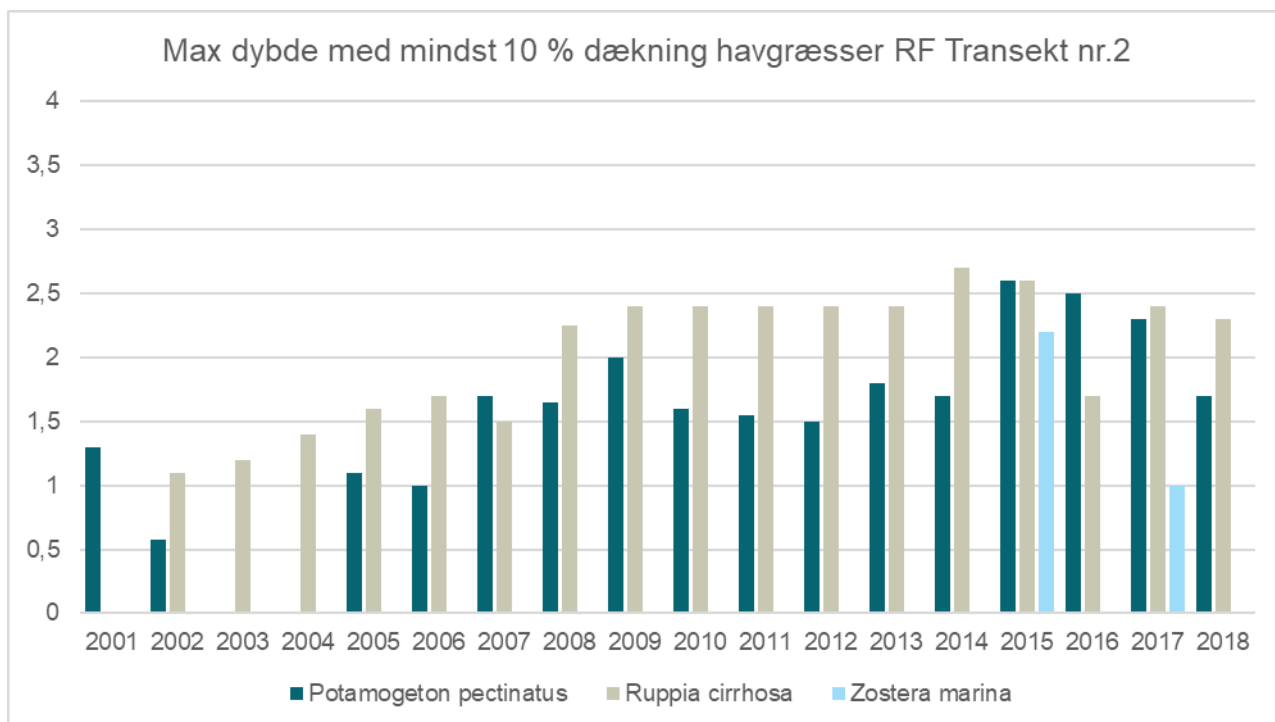
Figur 71 – Transekt 49. Maxdybde med mindst 1 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

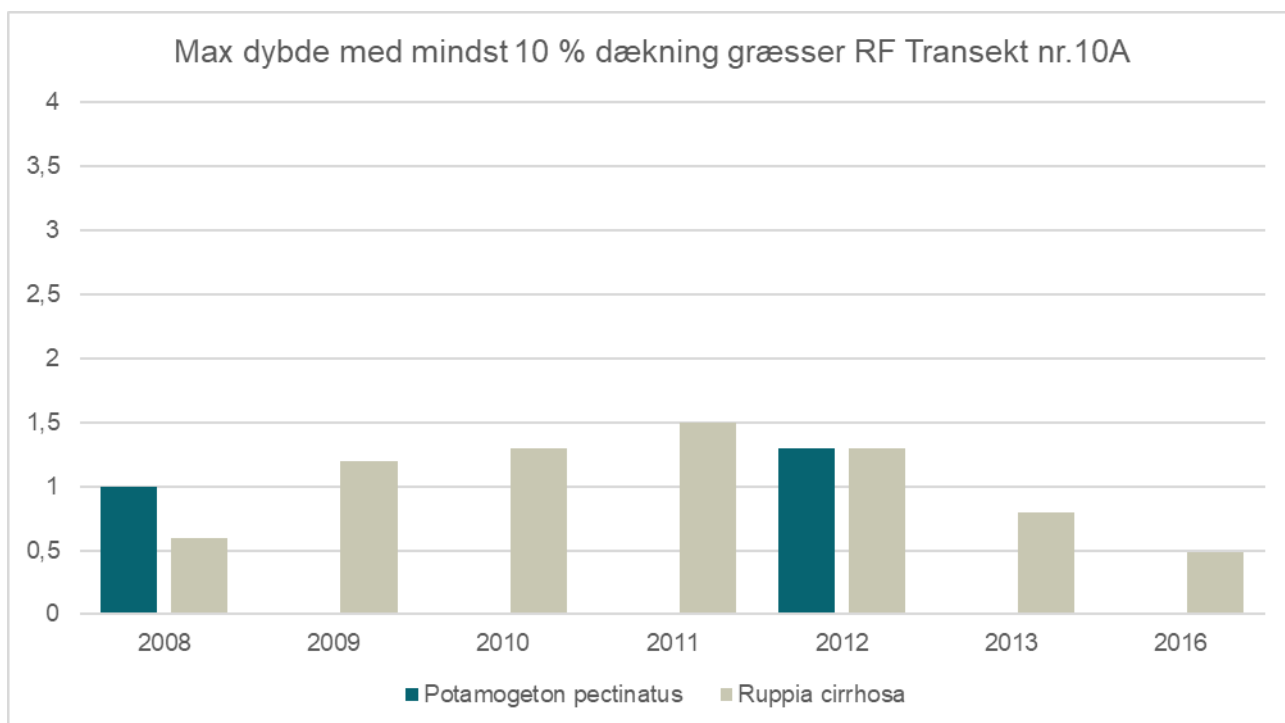
Figur 72 – Transekt 54. Max dybde med mindst 1 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

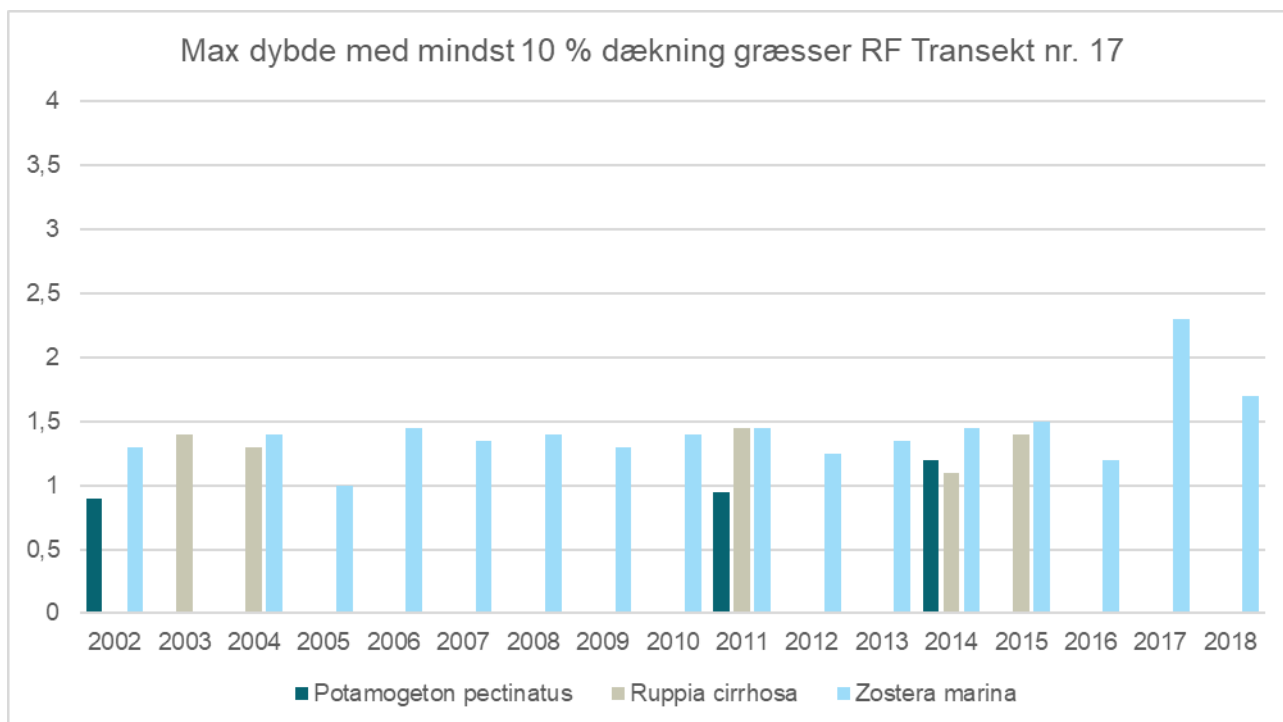
Figur 73 – Transekt 61. Max dybde med mindst 1 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

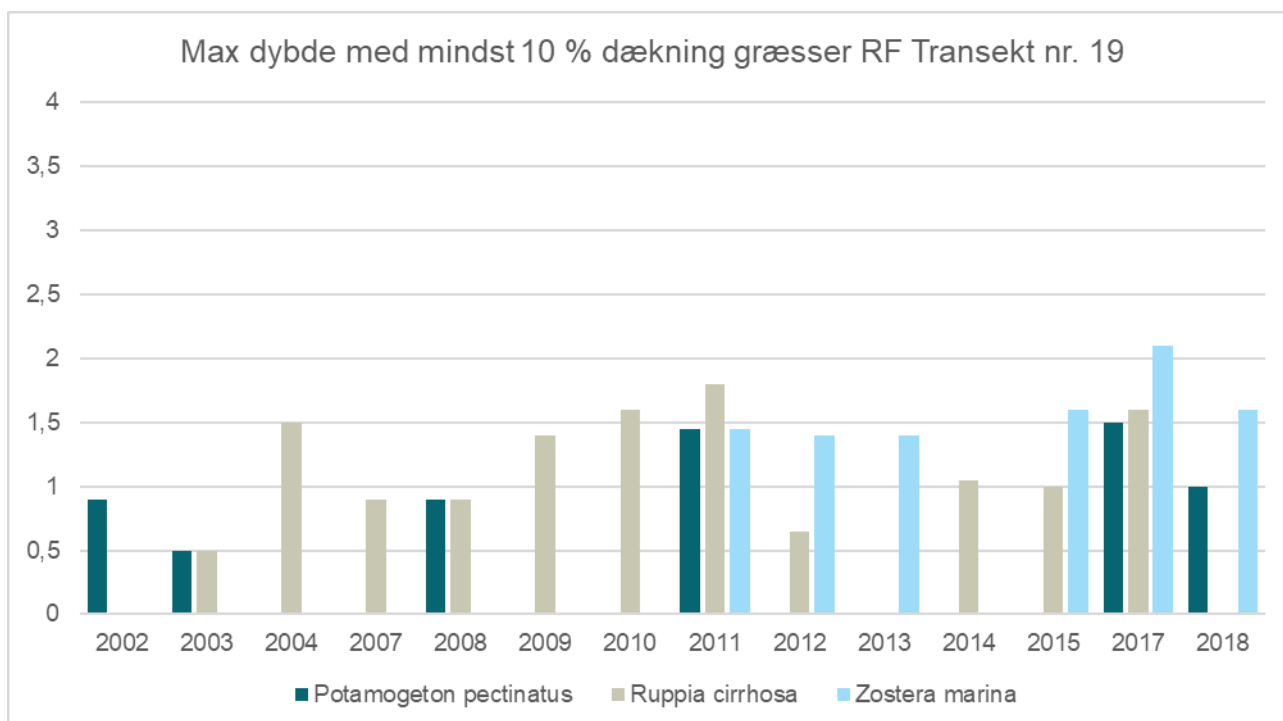
Figur 74 – Transekt 2. Max dybde med mindst 10 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

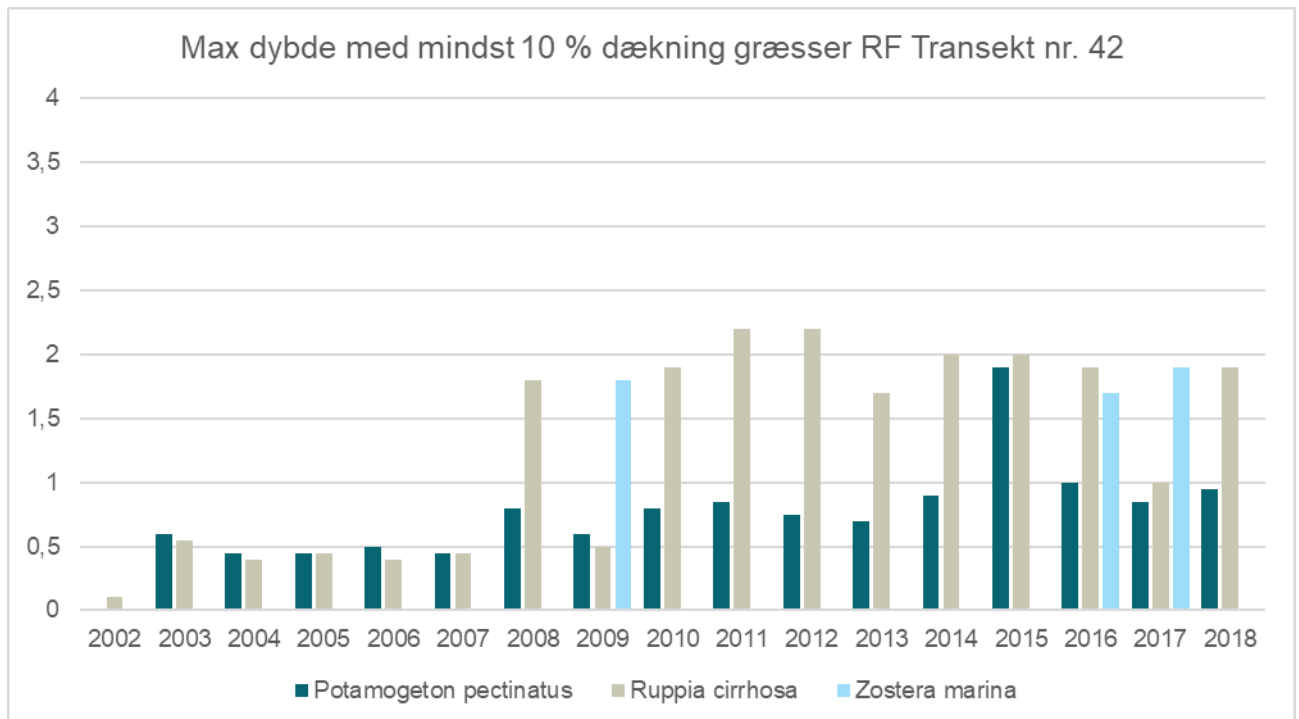
Figur 75 – Transekt 10A. Max dybde med mindst 10 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*) og Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*).

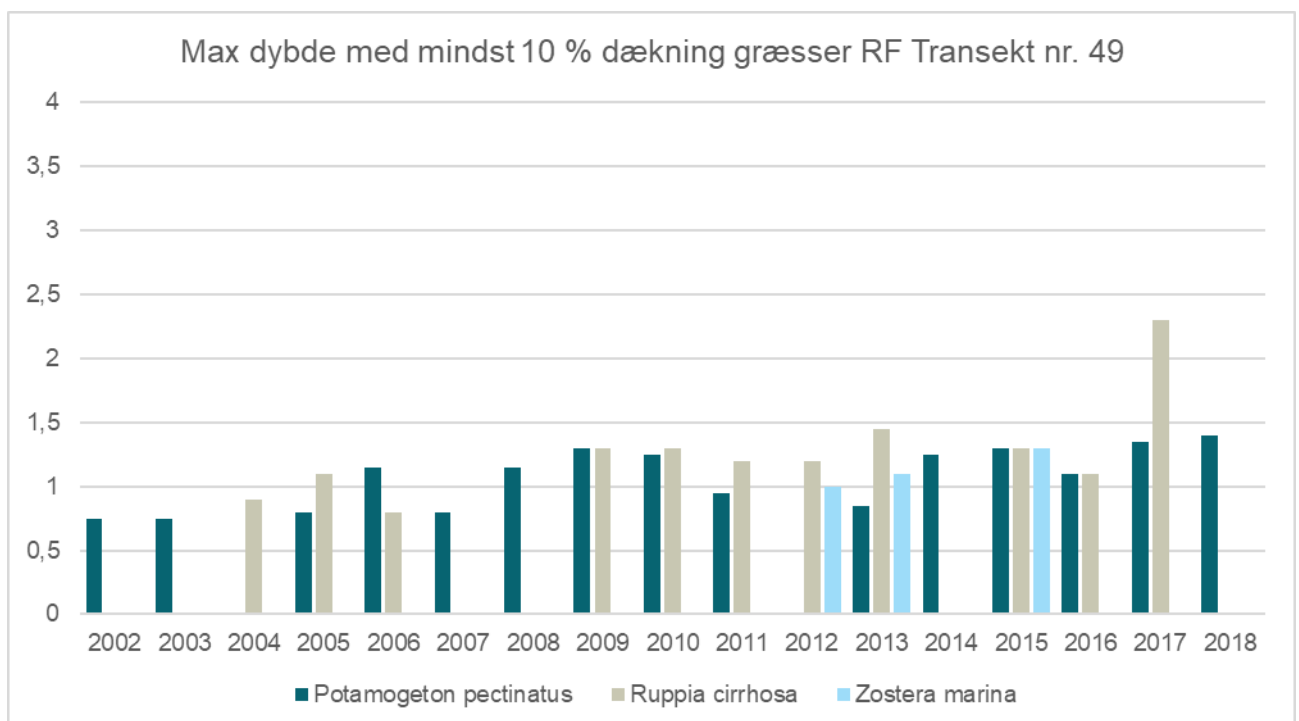
Figur 76 – Transekt 17. Max dybde med mindst 10 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

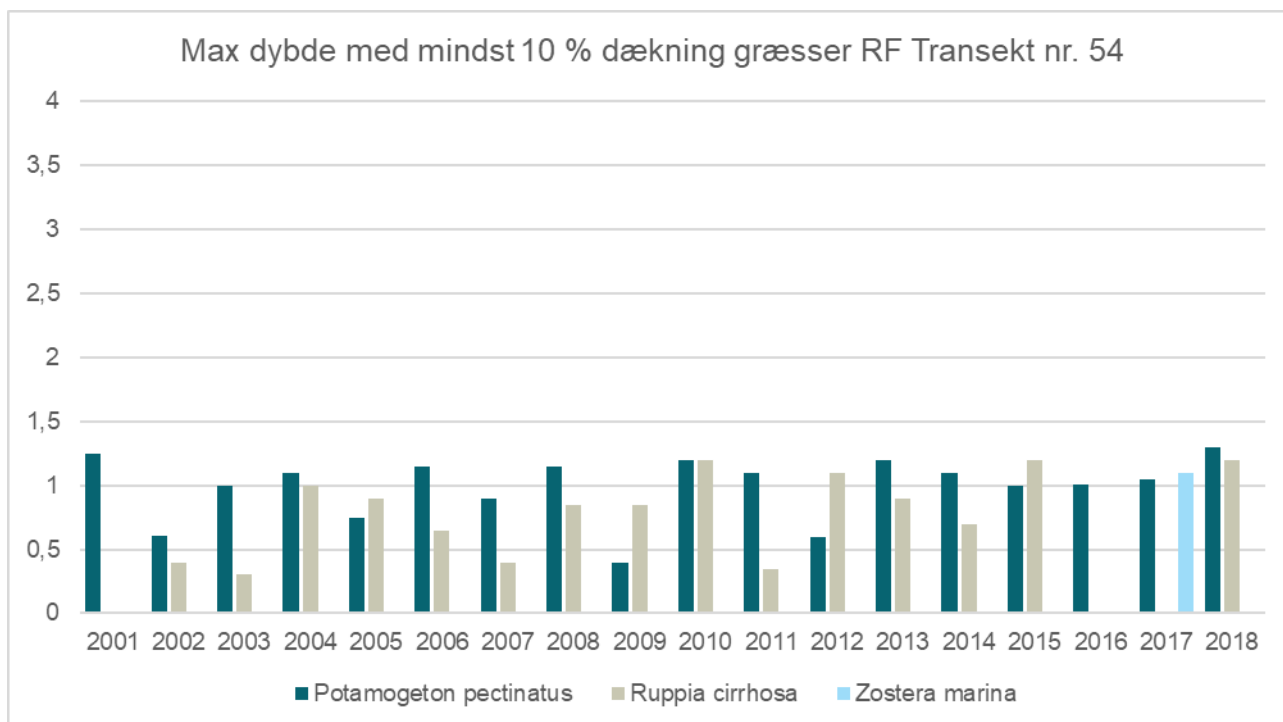
Figur 77 – Transekt 19. Max dybde med mindst 10 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

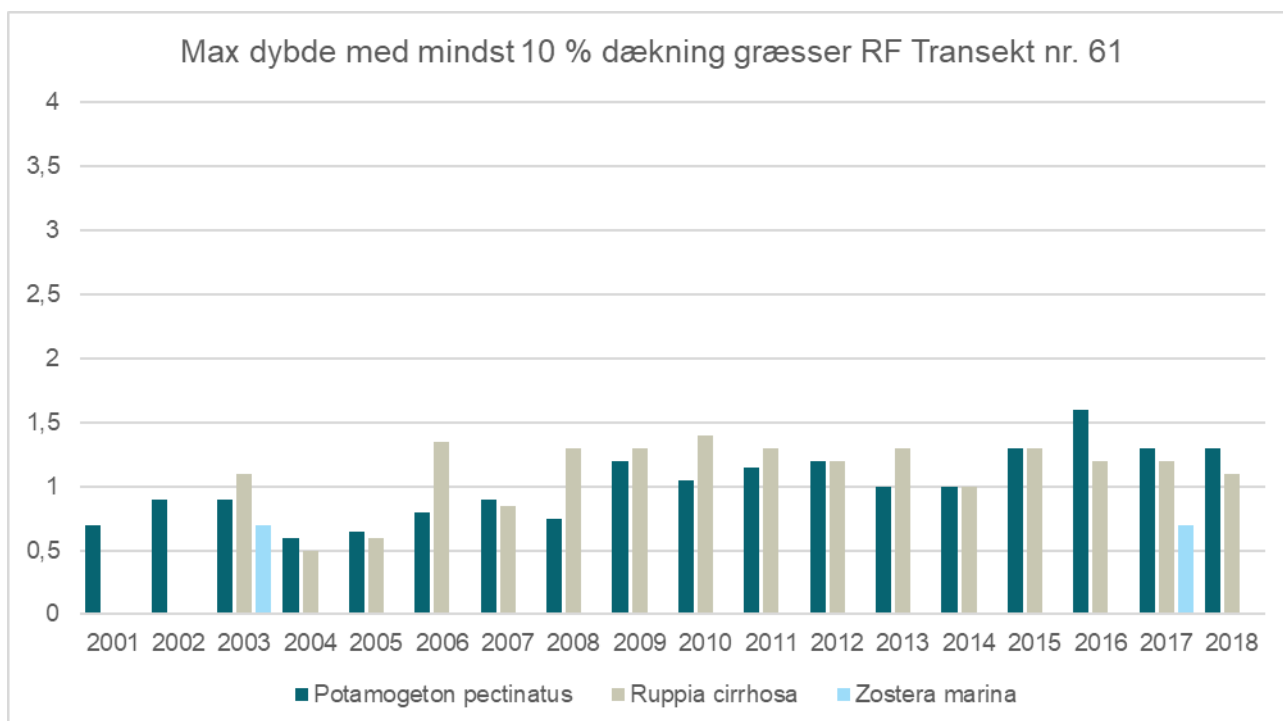
Figur 78 – Transekt 42. Max dybde med mindst 10 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

Figur 79 – Transekt 49. Max dybde med mindst 10 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

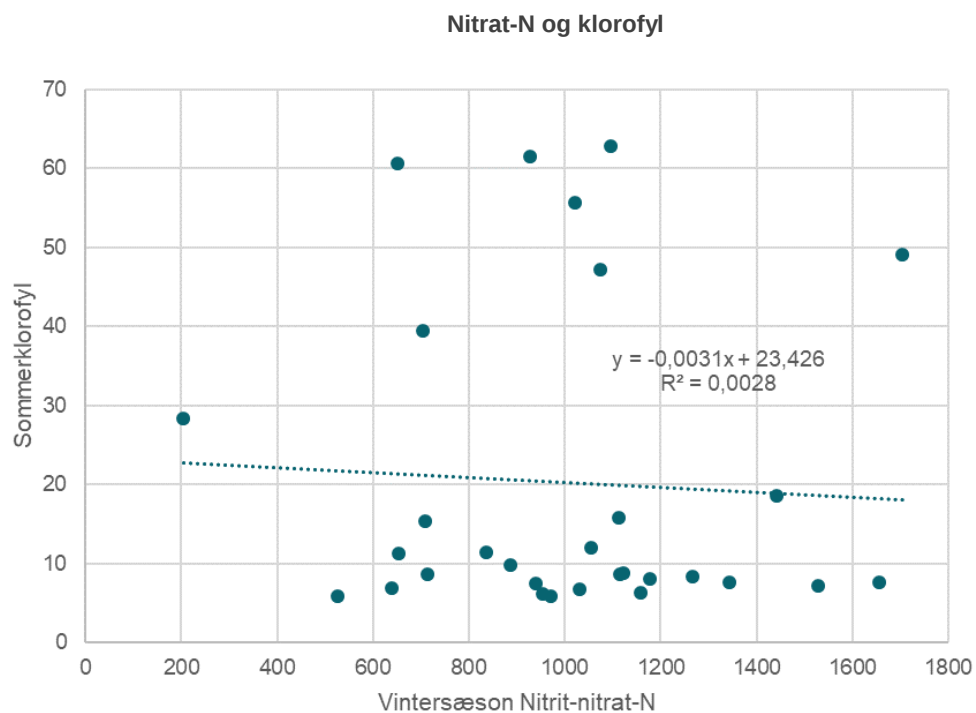

Figur 80 – Transekt 54. Max dybde med mindst 10 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

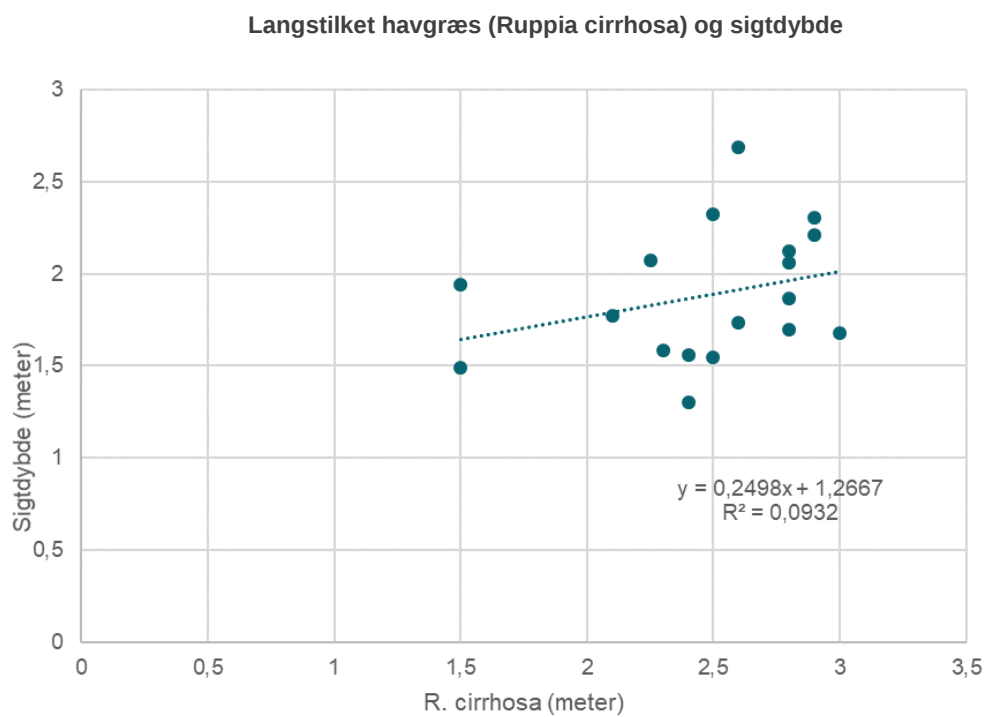

Figur 81 – Transekt 61. Max dybde med mindst 10 % dækning af Børstebladet Vandaks (*Potamogeton pectinatus*), Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og Ålegræs (*Zostera marina*).

KORRELATIONER

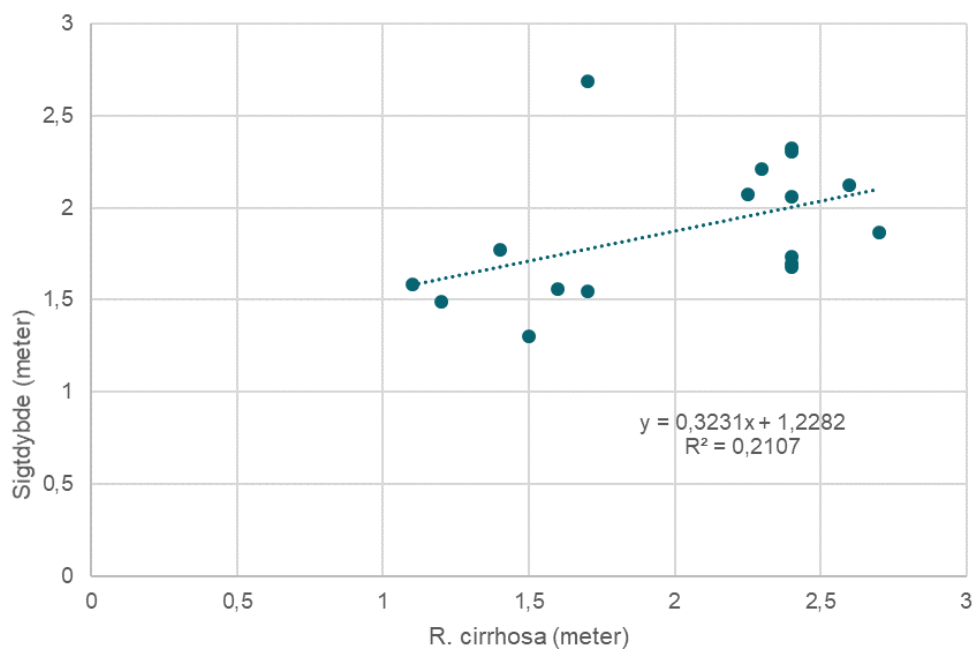

Figur 82 – RKB1. Sammenhæng mellem Nitrit-nitrat-N vintersæson (nov-jan) og efterfølgende sommerklorofyl (maj-sep).

Figur 83 – RKB1. Sammenhæng mellem Ruppia cirrhosa 1 % dækning og sommersigtdybde (2001-2018).

Ringkøbing Fjord – Langstilket havgræs (*Ruppia cirrhosa*) og sigtdybde

Figur 84 – RKB1. Sammenhæng mellem *Ruppia cirrhosa* 10 % dækning og sommersigtdybde (2002-2018).

Kendall Tau test af vintersæson fra 1989-1990 til 2017-2018				
	T	p-værdi	tau	Signifikant udvikling
Total kvælstof	121	0,0004	-0,44	Ja
Nitrat-N	178	0,17	-0,18	Nej
Kendall Tau test af vintersæson fra 1989-1990 til 2017-2018 (uden perioden 1995-1996)				
	T	p-værdi	tau	Signifikant udvikling
Total kvælstof	104	0,00012	-0,49	Ja
Nitrat-N	155	0,07	-0,24	Næsten

Tabel 1 – RKB1. Kendall tau test af udviklingen af vintersæson for total kvælstof og nitrat i perioden 1989-1990 til 2017-2018. Testen er kørt med og uden sæson 1995-1996 grundet isvinter.

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
SEGES
Agro Food Park 15
DK 8200 Aarhus N

+45 8740 5000
info@seges.dk
seges.dk

